

PEDAGÓGIAI PROGRAM
MÓRI TÁNCSECS MIHÁLY GIMNÁZIUM

2024.

Székesfehérvári Tankerületi Központ

Ügyiratszám: TK/072/01640-2/2024

Ügyintéző: Papné Süveges Krisztina

FENNTARTÓI NYILATKOZAT PEDAGÓGIAI PROGRAM JÓVÁHAGYÁSÁRÓL

A **Móri Táncsics Mihály Gimnázium** 2024. augusztus 23-án kelt, 156/2024 iktatószámú **pedagógiai programját** a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdés alapján, a Székesfehérvári Tankerületi Központ éves költségvetésének keretei között **jóváhagyom.**

Székesfehérvár, 2024. augusztus 31.

Török Szabolcs
tankerületi igazgató

Ikt.: 156/2024.

Intézmény neve: Móri Táncsics Mihály Gimnázium
Székhelye: 8060 Mór, Kodály Zoltán utca 2.
Telefonszám: +3622407126
OM azonosító: 030181
igazgató: Dankó-Fonyódi Henrietta

Intézményi pecsét:

Mór, 2024. augusztus 23.

Készítette:

Dankó-Fonyódi Henrietta
igazgató

Fenntartó neve: Székesfehérvári Tankerületi Központ
Székhelye: 8000 Székesfehérvár, Petőfi Sándor utca 5.
Telefonszám: +3622795240
tankerületi igazgató: Török Szabolcs

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	4
1. A Móri Táncsics Mihály Gimnázium státusza.....	4
2. A Móri Táncsics Mihály Gimnázium külső és belső környezete, adottságai	4
3. A Móri Táncsics Mihály Gimnázium arculata.....	4
4. Az iskolai közösségek, csoportok	4
5. A képzés belső szakaszai.....	5
NEVELÉSI PROGRAM	7
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	7
1.1. Pedagógiai alapelvek	7
1.2. Pedagógiai értékek	7
1.3. A nevelő-oktató munka céljai	7
1.4. A nevelő-oktató munka feladatai	8
1.5. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	9
1.6. Az iskolai közösségi szolgálat teljesítése.....	11
2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	12
3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	12
4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	13
4.1 Témahetek, Téma napok és projektoktatás	14
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	14
5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	14
5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma	15
5.3. Az osztályfőnök feladatai.....	15
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	16
6.1. A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel (BTM) összefüggő pedagógiai tevékenység.....	16
6.2. Sajátos nevelési igényű tanulók (SNI) nevelési programja	16
6.3. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység	18
6.4. Az iskola gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenysége.....	18
6.5. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	19
6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	19
7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	19
8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	19
9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	21
9.1 A vizsgaszabályzat hatálya, célja	21
9.2. Az írásbeli vizsga szabályai	23
9.3. A szóbeli vizsga szabályai.....	23
9.4. A gyakorlati vizsga szabályai.....	24

9.5. Az egyes vizsgatantárgyak részei, követelményei és értékelési rendje	25
9.6. Nyelvi szintvizsga	25
9.7. A vizsgatantárgyak részei és követelményei.....	26
10. A felvétel és átvétel helyi szabályai	29
10.1. A felvételi szabályai	29
10.2. Átvétel szabályai	29
10.3. Osztályba vagy csoportba való besorolás szempontjai, elvei, prioritásai ..	29
11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv .	29
11.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja	29
11.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának feladatai	30
HELYI TANTERV	31
1. A választott kerettanterv megnevezése. Tantervkészítés szempontjai	31
2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése óraszámára.....	31
2.1. Képzési specialitásaink.....	31
2.2. Felnőttoktatás, esti munkarend szerinti képzés	32
2.3. Tantárgyi rendszer	33
2.4. Óratervek - NAT2020	34
2.5. Tantárgyak, tananyagok	40
3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét.....	40
4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	40
5. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	44
6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek estében a pedagógusválasztás szabályai	44
6.1. Választható tantárgyak	44
6.1.1. Angol nyelvi speciális képzés	44
6.1.2. Általános tantervű közigazgatási ismeretekkel bővített képzés	45
6.1.3. Digitális kultúra speciális képzés	46
6.1.4. Német nyelvi speciális képzés.....	46
6.1.5. Német nemzetiségi képzés	47
6.1.6. Utazás és Turizmus tantárgy	47
6.2. Választható foglalkozások.....	48
6.3. Pedagógusválasztás	48
7. Azon választható érettségi vizsgatantárgyak megnevezése, amelyekből közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést az iskola kötelezően vállal, továbbá a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatantárgyból tehetnek érettségi vizsgát	48
8. A középszintű érettségi témakörei	49

9. A tanuló tanulmányi munkája írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	49
9.1. A tanuló tanulmányi munkája írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai	49
9.2. A tanuló tanulmányi munkájának diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	52
9.3. A magatartás és szorgalom értékelésének elvei	53
9.4. A tanuló jutalmazásával kapcsolatos elvek	54
10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	56
11. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag (nem nemzetiséghez tartozó tanulók részére)	56
12. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	56
13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	57
14. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	58
15. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	58
16. Könyvtár-pedagógiai program	59
ZÁRÓ DOKUMENTUMOK	63
1. A pedagógiai program megvalósításának feltételei	63
2. A pedagógiai program érvényessége	63
3. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala	63
4. A pedagógiai program elfogadásának dokumentumai	64
MELLÉKLETEK	65
1. számú melléklet: A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékéhez tartozó táblázatok ...	66
2. számú melléklet: Részletes tantárgyi programok NAT2020 (külön dokumentumok)	72

BEVEZETŐ

1. A Móri Táncsics Mihály Gimnázium státusza

Az iskola mint nyílt szervezeti rendszer, működése során állandó kapcsolatban áll környezetével, s ez a hatás kölcsönös, vagyis a környezet hat az iskolára és viszont. Ebből logikusan következik, hogy minél kisebb mértékben tudja befolyásolni az iskola környezetét, annál nagyobb mértékben kényszerül ő maga alkalmazkodásra. A Móri Táncsics Mihály Gimnázium státuszát alapvetően meghatározza ez a tétel. S nemcsak azért, mert topográfiaja a jellegzetesen hátrányos helyzetű kisvárosi iskolák sorába degradálta, hanem és elsősorban azért, mert nem tudatosul(t) kellőképpen az az egyedül való előny és érték, ami a kisebb, családiasabb jellegű intézményeknek a priori velejárója. A piaci környezet szempontjából vizsgálva a Móri Táncsics Mihály Gimnázium részben változatlan, részben bizonytalan körülmények között dolgozik. Az oktatási piac kínálati oldaláról nézve nagyjából változatlan körülmények között találjuk magunkat: a fehérvári, nagyvárosi iskolák szívó hatása érvényesül. A nagyvárosi iskola a nagyipar analógiájára nagyobb perspektívát, több lehetőséget kínál, patinája, tradíciói révén nagyobb megbecsülésnek örvend.

2. A Móri Táncsics Mihály Gimnázium külső és belső környezete, adottságai

A Móri Táncsics Mihály Gimnázium négy, illetve öt évfolyamos gimnázium, a nevelés és oktatás a kilencedik évfolyamon kezdődik és a tizenkettedik évfolyamon fejeződik be.

Általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés és oktatás a feladatunk. A kilencedik évfolyamtól kezdődően munkába állást előkészítő, illetve segítő elméleti és gyakorlati tanítási órákat is szervezünk.

A nappali rendszerű képzés mellett felnőttoktatást is folytatunk 2008. szeptember 1-jétől esti tagozaton.

A német nemzetiségi, etnikai kisebbségi iskolai oktatás minisztériumi irányelvekben meghatározottak szerint, német és magyar nyelven folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása, nevelése során figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvében foglaltakat.

Biztosítjuk az ismeretek tárgyilagos, a vallási, illetve világnézeti információk többoldalú közvetítését. Pedagógiai programunk vallási és világnézeti tanítások igazságáról nem foglal állást, e kérdésben semleges marad.

Gondoskodunk az alapvető erkölcsi ismeretek elsajátításáról. Lehetővé tesszük, hogy tanulóink az egyházi jogi személy által szervezett fakultatív hit- és vallásoktatásban vegyenek részt, a szükséges feltételeket biztosítjuk.

Az iskolai oktatás általános műveltséget megalapozó szakasza a 9-10. évfolyam tananyaga. Biztosítjuk a felkészülés lehetőségét az érettségi vizsga - közép- és emelt szintű - követelményeire. A tananyag az érettségi vizsgák követelményeire épül az iskolai pedagógiai program részét alkotó helyi tanterv alapján.

3. A Móri Táncsics Mihály Gimnázium arculata

A Móri Táncsics Mihály Gimnázium mind oktatási, mind nevelési szempontból piacorientált, kínálata nemcsak eléri, bizonyos speciális képzési területek tekintetében meg is haladja a nagyvárosi iskolák kínálatát:

4. Az iskolai közösségek, csoportok

Az iskola körzeti feladatot lát el, Mór és vonzáskörzetéből kerülnek ide a tanulók, egy részük a vármegyeszékhelyről. Távolsági településekről is érkeznek ide diákok, akik kollégiumi elhelyezést kapnak, ha igénylik. Tanulói közösségünk heterogén. Intézményünk diákjainak családi háttere is igen különböző.

Az elmúlt években a tanulói létszám változó képet mutatott. A 2006/2007-es tanévig a létszám folyamatosan emelkedett, majd egy év megtorpanás után a 2008/2009-es tanévben iskolánk elérte legmagasabb tanulói létszámát (323 fő). Ezt követően a diákok száma stabilizálódni látszik valamivel 300 fő felett; remélhetőleg ez a folyamat a jövőben is megmarad.

A 2001/2002-es tanévtől a német nemzetiségi képzés az egyéves nyelvi előkészítő, alapozó képzéssel öt évfolyamos lett. A 2004/2005-ös tanévtől angol nyelvi előkészítő csoportot indítottunk, ahol a képzés szintén öt évfolyamos lett. Az egyre növekvő érdeklődés miatt 2009-től a csoportot teljes osztállyá alakítottuk át. 2021/2022-es tanévtől az angol nyelvi speciális képzés előkészítő év nélkül indul. 2024/2025-ös tanévtől a német/digitális kultúra képzésünket megújítva általános tantervű közigazgatási ismeretekkel bővített képzésű osztályra változtatjuk.

A legfőbb meghatározó csoportok az osztályközösségek és az évfolyamok. Az osztályközösségeken és évfolyamokon belül is szervezünk tanulócsoportokat valamilyen speciális tevékenység igénye alapján (nyelvtanulás, digitális kultúra, gépirás), valamint a tanórán kívüli foglalkozások keretében. Közösségeinket a tanulók, a szülők igényei, a meglévő hagyományok és érdeklődési irányok alapján szervezzük.

Az általános iskolai nevelés és oktatás eredményeire építjük pedagógiai munkánkat. Ezt a munkát mind az általános iskolában, mind a gimnáziumban nagy mértékben befolyásolja, sok esetben alapvetően meghatározza a hozzánk érkező tanulók szociokulturális környezete, motiváltsága, értékrendje. Tanulóifjúságunk ilyen szempontból erősen heterogén összetételű. Az egyetemi, főiskolai tanulmányokra készülő diákok mellett egyre nagyobb számban vannak jelen azok a tanulók, akik felsőfokú szakképesítéshez szeretnék megszerezni az érettségi bizonyítványt. A közép- és emelt szintű érettségire való felkészítés során lehetőségünk nyílik a differenciálásra, s ez a későbbiekben jelentősen segíti munkánkat. Alapfeladatunk, a felsőfokú tanulmányokra való felkészítés mellett azonban a tagozatok speciális képzését megtartva arra is figyelni tudunk, hogy azoknak a helyzetét, későbbi tanulmányait, esetleg munkába állását elősegítsük, akik felsőfokú szakképesítés megszerzését tervezik.

Tanulóink neveltségi szintjén erősen érződik az a negatív hatás, ami társadalmi szinten jelen van a köztudatban, s a tanulás, főleg a felsőfokú tanulmányok presztízisének, elsősorban anyagi elismerésének inadekvát módját fejezi ki. Szembesülünk azzal a ténnyel, hogy egyre nehezebben fogadják el annak a pedagógusnak az értékrendjét, akinek presztízse, társadalmi megbecsülése, anyagi elismerése nem megfelelő. A felsőfokú tanulmányok anyagilag is nagy terhet rónak a családokra, ezért a szülők jelentős része azt az elképzelést támogatja, hogy gyermeke mielőbb szakmát szerezzen, s a gazdálkodási szférában, esetleg családi vállalkozásban helyezkedjen el.

A német nyelv magas szintű ismerete a felsőfokú tanulmányokat is elősegíti, nemcsak azért, mert felvételi pontjaikat javítja a nyelvvizsga-bizonyítvány, mert a Deutsches Sprachdiplom birtokában külföldön is folytathatják tanulmányaikat. Az angol nyelv magas szintű ismerete különösen fontos az Európai Unióhoz való csatlakozás után. Az Utazás és Turizmussal bővíthető nyelvi speciális és a digitális kultúra képzés is szerencsés választás mind a továbbtanulást illetően, mind a munkaerőpiaci elvárások tekintetében. Korunk elvárása, hogy a felnövekvő nemzedék széleskörű, hasznosítható tudásra tegyen szert az iskolában, hogy egy európai polgárhoz méltóan, a szellemi javak birtokában kiegyensúlyozott, anyagilag is megalapozott emberi életet élhessen.

Az ember társadalmiságának kifejezésére, ennek mindennapi gyakorlására szolgál az iskolai diákönkormányzat. A demokratikus elvek elsajátítása és alkalmazása, a jogkövető magatartás követelményei és előnyei integrálódhatnak a tananyagba, és tudatosan felvállalva a mindennapi gyakorlatba.

Iskolánkban a diákönkormányzat jól működik, jó programokat szervez, vezetői mind a diákok, mind a nevelőtestület által elfogadott személyek. Munkájukra, segítségükre számíthatunk, az érdekek érvényesítése mellett részt vállalnak a kötelességek számonkérésében is. A későbbiekben kívánatos lenne a diákönkormányzat kibővítése, hogy a diákok még nagyobb számban irányíthassák az iskolai közéletet.

5. A képzés belső szakaszai

A gimnáziumi nevelő-oktató munka két fázisra tagolódik:

- bevezető-előkészítő szakasz (9. és 10. évfolyam, a nemzetiségi tagozaton és a nyelvi előkészítő csoportban 10-11. évfolyam), amely a NAT követelményeire épül

- kvalifikációs szakasz (11. és 12. évfolyam) az érettségi vizsga vizsgaidőszakáig tart, a kétszintű érettségi vizsga követelményeire épül, az emelt óraszámú választható tantárgyak lehetőségével felkészít a kétszintű érettségi vizsgára, valamint szakmai vizsgára, illetve munkába álláshoz, önálló életkezdéshez szükséges ismereteket nyújt.

NEVELÉSI PROGRAM**1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai****1.1. Pedagógiai alapelvek**

Iskolánk, a Móri Táncsics Mihály Gimnázium emberképét az európaiság eszményképe determinálja. Az európai értékek interpretálása, hirdetése és az ezen értékek szellemében való cselekvés a „sarokköve” nevelő-oktató munkánknak. Hangsúlyozzuk a demokrácia elvét, a személyiségi jogok védelmét, a toleranciát, a másság elfogadását, az élethez és munkához (tanuláshoz) való jogot.

1.2. Pedagógiai értékek

Megtanítjuk diákjainknak, hogy az adott társadalmi-gazdasági-kulturális környezetben a jog- és erkölcs szabta korlátok között élhetnek szabadságukkal, a döntés szabadságával, mely döntés során a lehetőségek közül a számukra legmegfelelőbbet választhatják. Az ember társadalmisága a jogok és kötelességek egységében valósul meg, ezek együtt értelmezhetőek és értelmezendőek.

A kommunikációs kultúra elsajátítására, fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt, mert mindennemű megismerés és cselekvés alapja a verbális és nonverbális interakció.

1.3. A nevelő-oktató munka céljai

Az európaiság mint eszmény a hagyományosan megfogalmazott nevelési célokban a következőképpen ragadható meg:

Értelmi nevelés

- A tanulók önálló ismeretszerzési képességének kialakítása
- A megismerés módszereinek elsajátítása
- A problémafelismerő- és megoldó gondolkodás, az ítélő- és értelmezőképesség fejlesztése
- Az önművelés iránti igény kialakítása, erősítése
- Alakuljon ki bennük a valóság megismerésének vágya és képessége
- A jelenségek helyes értelmezése következtében megfelelő cselekvés
- A művelődési anyag aktív, alkotó feldolgozása következtében annak tudatos alkalmazása
- Intellektuális érzelmek kialakítása

Erkölcsei nevelés

- A helyes önismereten keresztül az egészséges öntudat, ego kialakítása, formálása
- Az alapvető erkölcsi kategóriák interpretálásán keresztül a pozitív értékek elfogadása, megtartása, átörökítése
- Általános emberi normatíva, stabil értékrend a változó körülmények ellenére és ellenében
- Családi életre nevelés, a nemek egymáshoz való helyes viszonyulása
- Munkaszeretet, a munka megbecsülése, presztízsének visszaállítása
- Meg kell érteniük és helyes állásfoglalást kell kialakítaniuk makrokörnyezetünk globális problémáit illetően (természetvédelem, környezetvédelem, energiagazdálkodás, táplálkozás)
- Tanuljanak meg értelmileg és érzelmileg állást foglalni, kiállni a helyes ügy mellett, melynek ismerve a humánus, a humanista ember, a világpolgár eszmeisége

Estztétikai nevelés

- Az esztétikum befogadására való igény, felkészültség, érzelmi beállítódás kialakítása
- Az esztétikum megbecsülése, megóvása, létrehozása
- Az egyes művészeti ágak sajátos formanyelvének felfogásához szükséges ismeretrendszer elsajátítása
- A műalkotások értelmi és érzelmi átélésének igénye
- Az életmód, életrend alakításával olyan esztétikus környezet kialakítása, mely már önmagában véve is személyiségformáló, nevelő erejű

- El kell érni, hogy a tanulók a maguk életében is – környezetükben, érintkezési formáikban, szokásaikban – az esztétikum megvalósítására törekedjenek

Egészséges életmód

- Az egészségmegővés tényezőinek, feltételeinek ismerete
- A higiéniai igények kialakítása, ezek automatizmusa
- Szervezett ritmusú életmód, helyes szokások
- D.A.D.A – Az egészséget károsító tényezők tudatos elutasítása
- Legyen igényük a rendszeres testedzésre

Idegen nyelv

- A nyelv tanításán keresztül a nyelvi készség fejlesztése
- Az idegen nyelven beszélő népek, népcsoportok, országok kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismertetése, a másság megismerése, elfogadása, tolerálása
- Más népek gondolat- és érzésvilágának megismerése, eredményeinek elismerése
- Tudatosítani kell, hogy idegennyelvi ismereteik által világlátásuk, ill. ennek lehetősége bővül

Kulcskompetenciák fejlesztése

Célunk, hogy a diákok mint európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a társadalmi-gazdasági változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához. Minden egyén számára fontos a személyes boldoguláshoz és fejlődéshez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához szükséges kulcskompetenciák fejlesztése. Az utolsó évfolyam végére legyenek ezek a kompetenciák olyan szintűek, amelyek felvértezik a tanulókat a felnőttkorra, így képessé váljanak kompetenciáikat egész életük során fejleszteni, frissíteni, valamint biztosítsák a további tanulás eredményes folytatását a felsőoktatásban.

Kiemelten kezelendő kulcskompetenciák:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetencia
- természettudományos kompetencia
- digitális kompetencia
- hatékony, önálló tanulás
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Speciális célok

A helyi tantervünkben az egyes műveltségi területek tantárgyi óráinak tananyagában hangsúlyosan szerepel helyi értékeink bemutatása, különösen a szűkebb haza természeti, földrajzi és kulturális nevezetességeinek kutatása. A kistérség hagyományainak, történelmi szerepének feltárása a honismereti, ember és környezete, valamint a turizmus tananyagban. Kulturális bemutatókon, versenyeken, vetélkedőkön a régió sajátosságai kerülnek előtérbe.

1.4. A nevelő-oktató munka feladatai

A nevelés feladatai a pedagógiai gyakorlatban egymással összefonódva – a tanítási órán, a tanórán kívüli iskolai, valamint az iskolán kívüli tevékenység együtthatásában – valósulnak meg. Az egységesen tervezett és összehangoltan végrehajtott nevelő hatások folyamatában szerzett tanulói tapasztalatok a személyiségben integrálódnak, és belső, alakító tényezővé válnak. Ezért a nevelés-oktatás feladatai elválaszthatatlanok a tanulói személyiség megismerésétől és tudatos, pszichológiai is megalapozott alakításától.

A kognitív képességek kialakításának, majd fejlesztésének alapja az érzelmi-akarati cselekvés (intelligencia) helyes irányba terelése, formálása. Szubjektív viszonyunk külső és belső világunkhoz meghatározza értelmi és akarati cselekvéseinket. Az akarat szabadsága többnyire a cselekvés

szabadságában fejeződik ki, de lényegét a döntés szabadsága jelenti. Az érzelmi jelenségeknek, folyamatoknak szabályozó szerepük van. Egyes esetekben a harmonikus életvezetést, az egyéni színekben és értékekben kiteljesedő személyiségfejlődést segítik, más esetben a meg nem oldott, súlyos konfliktushelyzetekben alkalmazkodásra mind képtelenebb személyiségtorzulást eredményezhetnek. Az érzelmeknek mint életjelenségeknek természetes életvédő funkciójuk van mindaddig, amíg nem torzulnak el. Tartós és intenzív környezeti ráhatással az érzelmek is kondicionálhatók. Feladatunk tehát a pozitív értelemben vett tartós és intenzív környezeti ráhatás megteremtése. Az érzelmeknek mind *formai* tulajdonságai (tartósság, kiegyensúlyozottság), mind *tartalmi* (biológiai, intellektuális, esztétikai, etikai) felkelthetőek, kiválthatóak. Meghatározó lehet ezek kellemes vagy kellemetlen töltése. Az érzelem fontossága életünkben szükségessé teszi, hogy érzelmi alkalmazkodásunk tudatosan egészséges és hatékony legyen. Ennek érdekében a következőkre törekszünk:

- A kiegyensúlyozott életvezetés és mentális egészség megőrzése érdekében a napi érzelmi feszültség, stressz oldása (tudatosan fegyelmezett, kulturált érintkezési formák)
- Pozitív érzelmek, stabil, gazdag, hatékony érzelmvilág kifejlesztése
- (a pozitív érzelmek természetes módon és hatékonyan a tevékenységben, annak irányításával fejleszthetők)
- Az érzelmek és érzelmekkel átszőtt gondolatok cselekvésszabályozó szerepének jelentősége, ezek felismerése és elfogadása
- Pozitív érzelmekkel átszőtt értékrendszer és eszmények kialakítása, megteremtése
- Az empátia képességének tudatos kifejlesztése
- (Társas helyzetek, szituációk – gyakoroltatás)

Az érzelmi-akarati tényezők helyes irányba terelésével kiváltható az érdeklődés. Ennek helyes irányú fejlesztése (differenciálása és intenzitásának fokozása, elmélyítése) fontos feltétele mindenféle tanulás motiválásának, például egy tantárgy megszerettetésének.

Az értékorientáció a serdülőkorban alakuló életvezetésnek biztos iránytűje. A környezettel való megismerő és cselekvő kölcsönhatásban mindig kifejezésre jut valamilyen értékelő viszony, értékelő magatartás. Ez az értékelés azonban sok esetben kevésbé tudatos, kevésbé objektív, még az érdeklődés esetében is, mivel hiányzik belőle a világ dolgaiban, értékeiben biztosan eligazító iránytű. Az ember személyiségének gazdagságát belső értékeinek, értékrendjének gazdagsága adja. A helyes értékrend három egymásra épülő szakaszát tudatosan építjük munkánkba. Ezek a következők:

1. értékfelismerés (értelmi folyamat)
2. értékelismerés (érzelmi azonosulás)
3. értékteremtés (konstruktív cselekvés)

Az értékorientáció a magatartás legfontosabb ösztönző tényezője, motivációs alapja, s mint ilyen, a jellem szilárdságának legfőbb feltétele. A társadalom hatékonyságát tagjainak értékalkotó emberi minősége határozza meg.

A pedagógia a pszichológiára épül. Az ember teljes energiabázisát ismernünk kell ahhoz, hogy alakítani tudjuk. Komplex tevékenység ez, a társadalomtól, gazdasági élettől, kultúrától nem függetleníthető, elszigetelten hatástalan. A pedagógiai tevékenység nem szorítható az iskola falai közé. Alapelveink, céljaink pusztába kiáltott szavak csupán, ha a szülőktől, a társadalomtól nem kapunk tevőleges támogatást. Hiszen célunk ugyanaz: a gyermek, a jövő nemzedéke testi és mentális egészségének, harmonikus fejlődésének biztosítása.

1.5. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Első lépésben a pedagógustestület szemléleti egységét teremtjük meg. Kialakítjuk az egységes szemléleten alapuló követelményrendszert. Figyelembe kell vennünk, hogy az általános iskolát végzett tanulók egyre nagyobb hányada folytatja tanulmányait gimnáziumban. A fiatalok az esetek többségében nem rendelkeznek kialakult pályaelképzelésekkel, bár sokukban él valamilyen továbbtanulási szándék.

A 9. osztályba lépő tanulók neveltségi szintje, felkészültsége – különböző okok, tényezők következtében – jelentősen eltérő. A továbbhaladás esélyegyenlősége érdekében gondos és sokoldalú vizsgálatok, felmérések figyelembevételével már a 9. osztályban fel kell zárkóztatnunk a többiekhez azokat a tanulókat, akik valamely vonatkozásban lemaradást mutatnak. Nevelőmunkánk során mindvégig külön gondot kell fordítanunk azokra, akik életkörülményeik vagy alapismereteik bizonytalansága miatt nehezen teljesítik a követelményeket, lassabban haladnak a tanulmányokban. Gondos és tapintatos pedagógiai háttérrel ki kell derítenünk, hogyan segíthetünk azokon a tanulókon, akik vagy akiknek a családja marginalizálódott. Minden pedagógiai eszközt be kell vetnünk annak érdekében, hogy diákjaink a deviáns magatartást elutasítsák. Ahhoz, hogy fizikailag is, mentálisan is egészséges, sikerorientált felnőttek legyenek, fel kell fedezzék a munka (tanulás) örömeit. Az értelmes és hasznos munkavégzés a harmonikus életvitel alapja.

A munkafegyelem javítására kell nagy gondot helyezni. A tanórai tevékenységben folyamatosan be kell vonnunk a tanulókat a munkába. Differenciálhatunk, adhatunk egyénre szabott feladatokat, de ügyelnünk kell arra, hogy ezek a feladatok teljesíthetőek legyenek, munkára sarkalljanak, sikerélményt adjanak. Kis léptekben, fokozatosan váljanak a feladatok egyre nehezebbé, hogy a kognitív képességek tekintetében fejlesztő hatásuk megmaradjon. A terhelés soha nem haladhatja meg a teljesíthetőség határát. Tudatosítjuk, hogy mindenkinek feladata van és értékes munkát végez. Megteremtjük az érzelmi azonosulás feltételeit, mert ez az értelmi azonosulás alapja.

A tanórai tevékenységen túl a tanórán kívüli, iskolai tevékenységbe is bevonjuk a diákokat. Érdeklődésüknek megfelelően szakköröket, énekkart, sportfoglalkozásokat, szórakoztató programokat, ankétokat szervezünk. Az ünnepélyeken lehetőséget teremtünk a tanulói közösségeknek a bemutatkozásra. Nemzeti ünnepeink (okt. 6., okt. 23., márc. 15., jún. 4.) mellett megemlékezünk a kommunista diktatúrák és a holokauszt áldozatairól. Karácsony ünnepét bensőséges keretekben tartjuk. A DÖK szervezésében diáknapokat rendezünk névadónkra emlékezve vetélkedőkkel, sportversenyekkel és szabadtéri főzéssel. A gólyatáborban/gólyanapon a kezdő évfolyam diákjai megismerkednek az osztályfőnökkel, a társaikkal és az iskolával. A farsang és a halloween vidám, tánccal egybekötött rendezvényén túl hagyományainknak megfelelően rendezzük meg szalagavató és ballagási ünnepünket. A speciális képzéseknek megfelelően szakmai napokat tartunk tartalmas, szakiránynak megfelelő irányultsággal. A munkaközösségek szervezik a Természettudományi napot, a Nyelvek napját és a Könyvtári estét. Minden évben hagyományosan megrendezésre kerül az egészségnap és a pályaorientációs nap.

Iskolai közösségek dolgoznak partnerkapcsolataink ápolásán. A német schlüchterni iskolával gimnáziumunk szoros kapcsolatot ápol, így diákjainknak lehetőségük van arra, hogy a német nyelvet az anyaországban is tanulhassák. Természetesen a cserekapcsolat alapján schlüchterni diákok is érkeznek hozzánk. Új cserekapcsolatban való részvételre is van lehetőség a lengyel Wolsztyn városának gimnáziumával, ahol az angol nyelv gyakorlása és a kulturális baráti kapcsolatok kialakítása a cél.

2005 és 2008 között a Tempus Közalapítvány Comenius iskolai együttműködési pályázatán 5 európai gimnáziummal (szlovák, német, olasz és 2 lengyel) dolgozunk együtt. A közös projekt címe: „Az iskola összeköti Európát – álmom és valóság”, melynek a közös nyelve a német és az angol. A projekt munka során újságot szerkesztettünk, 6 találkozón vettünk részt, ahol oktatási konferenciát és rendkívüli tanórákat tartottunk. Megterveztük az álmiskolát, és ismerkedtünk egymás lakóhelyével, iskolájával, kultúrájával.

Az angol speciális képzés diákjai számára már több éves hagyománya van a londoni útnak, mely során lehetőség kínálkozik a fővárosnak és környékének megismerésére, az angol nyelv elmélyítésére. 2009-ben kapcsolódott be iskolánk egy kiváló programba, melynek segítségével végzett diákjaink Skóciában dolgozhatnak, illetve nyelvet tanulhatnak.

Iskolánkban többféle sportolási lehetőséget biztosítunk. Szépen teljesítenek labdarúgóink és atlétáink is vármegyei szintű versenyeken. A Diákolimpia országos döntőjén képviselték iskolánkat diákjaink Kosárlabda B33 és Kézilabda kategóriában.

Tanulmányi kirándulásainkat és/vagy az osztálykirándulásokat úgy tervezzük, hogy a négy év során bepillantást nyerjenek diákjaink hazánk történelmi-művelődéstörténeti kultúrájába, megismerjék szép tájainkat, s tapasztalatokat szerezzenek a mai magyar valóságról.

Iskolai könyvtárunk minden nap munkaidőben áll a diákok rendelkezésére. Könyvtáros kollégánk szakértelme jelentősen gyarapítja a könyvkölcsönzők számát. Mivel megteremtettük itt is az internet-hozzáférést, lehetőség van arra is, hogy szünetekben vagy lyukas órán a diákok az interneten böngésszenek, információt keressenek, nyelvvizsga eredményeiknek nézzenek utána. Eredményes pályázati munkáinknak köszönhetően a 2010/2011-es tanévben könyvtárunk egy jelentős fejlesztésen ment keresztül, s egy igazi diákcentrummá válik.

Könyvtárosunk gondos beszerző munkája nyomán a diákoknak arra is lehetőségük van, hogy irodalmi művek, kötelező irodalom auditív vagy audiovizuális feldolgozását kikölcsönözzék, illetve a könyvtárban megnézzék vagy meghallgassák. Egyre több digitális anyagunk van, ami az oktatási anyag elsajátítását segíti.

A nevelés különböző eszközei és eljárásai biztosítják a nevelési célkitűzések megvalósításának lehetőségét. Diákjainknak számos lehetősége van a tanórai, irányított tevékenység mellett saját érdeklődés, irányultság alapján a hasznos időtöltésre.

1.6. Az iskolai közösségi szolgálat teljesítése

A közösségi szolgálat bevezetésének törvényi háttérét a következők alkotják:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. EMMI rendelet
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 2005. évi LXXXVIII. törvény a közérdekű önkéntes tevékenységről
- Közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény

A törvény értelmében az érettségi előtt álló tanulók esetében a nappali munkarendű képzésben a rendes érettségi megkezdésének feltétele az 50 óra közösségi szolgálat teljesítése. Az iskolai közösségi szolgálat célja, hogy fejlessze a tanulók szociális érzékenységét, segítse elő helyes önismeretüket, növelje érzelmi intelligenciájukat, segítse elő társadalmi felelősségvállalásukat. E kompetenciák fejlesztése mellett a pályáorientációban is fontos lehet a tanulóknak az 50 órás iskolai közösségi szolgálat. A pedagógiai célokon túl az is lényeges, hogy a végzett tevékenység legyen hasznos minden érintett számára. Érezhesse a tanuló, hogy olyan feladatot lát el, amellyel javítja a helyi közösség és a fogadó intézményekben élők, vagy dolgozók életminőségét, a tevékenysége, jelenléte hasznos a fogadó intézményekben élőknek, tevékenykedőknek, továbbá jelentsen segítséget a fogadó intézmények munkavállalói számára is.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet is kitér a középiskolában a közösségi szolgálattal kapcsolatos teendőkre. Ezen törvényi háttér alapján szervezi meg iskolánk a közösségi szolgálatot. A fogadó intézményekkel együttműködési szerződést kötünk. Az aktuális lista megtekinthető iskolánk honlapján.

A közösségi szolgálat dokumentálásának elemei:

- a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot minden tanévben kell kitöltenie
- az osztálynaplóban, a bizonyítványban és a törzslapon dokumentálni kell a közösségi szolgálat teljesítését,
- a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad.

2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Pedagógiánk sikeressége alapelveink megvalósításának függvénye. Az egységes nevelési ráhatás tudatosan alakított nevelési közösségekben zajlik, s ennek központi tényezője a pedagógus maga: személyisége, pedagógiai kultúrája. Jól megválasztott, helyhez és időhöz alkalmas nevelési módszerek, eljárások révén juttatja el a nevelő a diákot a tapasztalathoz, a tapasztalat tudatosításához, majd a kényszercselekvés után az öntevékenységre. Az öntevékenység fokozza a kreativitást, a kreativitás alapja az önmegvalósításnak, ez pedig feltétele a projekt- illetve csoportmunkának. Ez az útja a személyiségfejlesztésen keresztül az egészséges közösségi szellem kialakításának, a közös célok, feladatok, a közösen kialakított normarendszer integrálásának. Így kapcsolhatók össze az egyén érdekei a közös érdekekkel.

Sérült és testi fogyatékosokban szenvedő diákjainkra különös gondot kell fordítanunk. Cselekvő és pozitív hozzáállásunkkal fejleszthetjük diákjainkban a toleranciát, az embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás kialakítását.

Az egyéni és közösségi célok egy jó csoportban egymást erősítik, harmonizálják. Célszerű tapasztalatainkat, megfigyeléseinket (az irányítottakat is) feljegyezni, dokumentálni, időnként tesztelt ellenőrzéseket végezni.

3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A legfontosabb egészség-kockázati tényezők pozitív irányú, hatékony befolyásolása az alább felsorolt feladatok megvalósítása az iskolai élet mindennapi alkalmainak részeként minden tanulóra vonatkozóan és minden pedagógus feladatául az egészségre építkezve.

Feladatok

- egészséges táplálkozás,
- mindennapos mozgás, testnevelés,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- bántalmazás, iskolai erőszak megelőzése,
- baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- személyi higiéné.

Kiemelt célok, feladatok

A dohányzás visszaszorítása

Cél

- A lehető leghatékonyabban próbáljuk a fiatalokat távol tartani a dohányzástól.

Feladatok

- Leszoktatást segítő programok hirdetése.
- A dohányzás megelőzésének, a dohányzás káros hatásainak ismertetése a diákokkal tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozás keretében.

Módszerek

- felvilágosító előadások, filmek megtekintése, kísérletek végzése, kérdőívek kitöltése, vetélkedők szervezése, plakátkészítés.

Alkohol és drog prevenció

Cél

- Az alkohol és drogfogyasztás, illetve az általuk okozott egészségügyi károk visszaszorítása és megelőzése.

Feladatok

- Legfontosabb a prevenció fejlesztése.
- Ismertetni kell a diákokkal az alkoholfogyasztás és drogozás rövid és hosszú távú hatásait, a társadalomra és a családra gyakorolt negatívumait.

Módszer

- Filmek vetítése, kérdőívek, tesztek kitöltése a tanulókkal, az eredmények közös kiértékelése.

*Az egészséges és korszerű táplálkozásra nevelés***Cél**

- A táplálkozással összefüggő megbetegedések gyakoriságának csökkentése és a gyerekek egészségi állapotának javítása az egészséges táplálkozással.
- A diákoknak meg kell ismerkedniük az egészséges táplálkozással kapcsolatos tudnivalókkal.

Feladat

- Megismertetni minél több egészséges étellel a diákokat.
- Tudják alkalmazni ismereteiket az étrend összeállításánál, elkészítésénél.

Módszer

- Védőnői prevenció és felvilágosító tevékenység.

Aktív testedzés beiktatása a mindennapokba

A rendszeres testmozgás a szellemi, testi fejlődésre, valamint a társas kapcsolatok alakulására egyaránt pozitívan hat.

Az iskolai testnevelés segítséget nyújthat bizonyos rendellenességek korai észlelésében, és megelőző szerepet tölthet be több, későbbi betegség kialakulásában. A mozgás hiánya is vezető szerepet foglal el az elhízás, magas vérnyomás, mozgásszervi megbetegedések kialakulásában. Testnevelésórán alapvető érték legyen a mozgás és a mozgás megszerettetése.

Cél

- A tanulók rendszeresen vegyenek részt a testnevelés foglalkozásokon és órákon.

Feladatok

- Rendszeres munkával segíteni az ellenálló képesség fejlődését.
- Színesíteni mozgáskultúrájukat.
- Mozgási-sportolási alkalmak számának emelésével lehetőséget teremteni a mozgás örömeinek átélésére.
- Fejlesztani akaraterejüket, kitartásukat.
- Megismertetni a szabadidőben végezhető sportolási lehetőségekkel a tanulókat.
- Gyógytestnevelésben és könnyített testnevelésben résztvevő tanulókat folyamatosan figyelemmel kísérni.

*Lelki egészségvédelem***Cél**

- Ismerjék meg a tanulók önmagukat, lehetőségeiket, korlátaikat.

Feladat

- Az önismeret fejlesztése érdekében teret kell adni az öntapasztalás, önkipróbálás élményének.
- Pozitív értékek és normák átadása.
- Én-védelmi technikák, stressz-helyzetek kezelésének elsajátítása.

Tevékenységek szinterei

- Testnevelésóra
- Sportkör
- Iskolai versenyek, országos területi, országos, vármegyei bajnokságok.
- Városi sportrendezvényeken való részvétel.
- Kiemelkedő sportrendezvények megtekintése.

4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A személyiség fejlesztése által alakítható, formálható a mikro- és makroközösség. A "team"- szellem, az összetartozás, a valakihez való tartozás stabilizálja a beállítódást, az érzelmi életet, pozitív attitűdöket teremt. A közösen végzett munka sikere érdekében is differenciálhatunk, egyénre szabott feladatokat adunk. Az önmegismerés során feltérképezhetők erősségeink és hiányosságaink, ezek tudatában alakítható, javítható az összkép. A jól irányított és tervezett csapatmunkában a diákok erősítik egymás tevékenységét, tolerálják a másik hibáját, elsajátítják az egészséges vitaszellemet és vitakultúrát.

4.1 Témahetek, Téma napok és projektoktatás

A Belügyminisztérium által az aktuális tanévre kiadott BM rendelet szabályozza a témahetek megvalósítását. Eszerint a Magyar Diáksport Napja, a Pénz7, a Digitális Témahét, valamint a Fenntarthatósági Témahét szerepelnek kötelező jelleggel a pedagógia programunkban. Ezekon túl Egészségnapot, rendhagyó irodalom órát, rendhagyó történelem órát és rendhagyó ének-zene órákat szervezünk tanulóinknak minden tanévre vonatkozóan. Céljuk, hogy a kötelező tananyagon túl, más, a tantárggyal kapcsolatos ismeretanyaggal is megismerkedhessenek diákjaink. Ezekon a tanórákon olyan történelmi, irodalmi és zenével kapcsolatos információkat kapnak tanulóink, melyekkel direkt módon kevesebb eséllyel találkozhatnak. Ezekre a foglalkozásokra meghívott vendégek érkeznek és tartanak szakmai órákat. Színművészek, pénzügyi szakemberek, hivatásos zenészek, orvosok, mentálhigiénés szakemberek, mediátorok segítik és egészítik ki munkánkat.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Nevelő-oktató munkáját tervszerűen végzi a tantestület egységes elvei alapján, a hatékony módszerek, taneszközök megválasztásával. Mint nevelőtestületi tag köteles részt venni a testületi értekezleteken, megbeszéléseken; véleményével segíti a közös határozatok meghozatalát.

A pedagógiai program alapján tárgyilagos ismeretekkel növeli a tanulók tudását, sokoldalú és érdekes foglalkozásokkal fejleszti egyéni képességeit.

Tanév elején a követelmények és az előző évi mérési eredmények alapján tanmenetet készít, melynek alapján felkészülten, szakszerűen és pontosan megtartja a tanítási és foglalkozási órákat.

Szemléltető eszközöket használ, bemutató és tanuló kísérleti tevékenységgel alapozza a tanulást. Az ismereteket a diákok tapasztalataira építve, az érdeklődés felkeltésével (motiválással), az életkoruknak megfelelő kifejezésmóddal, a képességek folyamatos fejlesztése mellett adja át.

A felmérő és témazáró dolgozatok időpontját a tanulókkal előre közli, és bejegyzi az e-naplóba, hogy a tanártársaival elkerüljék az osztályközösség túlterhelését (naponta maximum 2 ilyen horderejű írásbeli számonkérés lehet).

Rendszeresen ellenőrzi az írásbeli házi feladatokat, a tanulók teljesítményeit, megtartja az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyát, objektíven és indoklással értékeli.

Gondoskodik a diákok testi épségéről, erkölcsi védelmükről, óvja jogaikat, emberi méltóságukat. A pedagógiai értékrendje szerint neveli, fejleszti és irányítja a fiatalokat, tekintettel arra, hogy személyisége, modora, hangneme, megnyilvánulásai, munkafegyelme példa a tanulóknak előtt.

Felelősséggel ellátja a beosztás szerinti órák közti felügyeletet, megbízása alapján ellát különböző díjazott feladatokat (pl. érettségi), és felelősi tevékenységeket.

Az ünnepélyek, versenyek, iskolai rendezvények, szabadidős programok szervezésében és megvalósításában aktív szerepet vállal. Jelen van az intézményi programokon, és beosztás alapján felügyel.

Pontosan elvégzi a pedagógusbeosztással összefüggő adminisztrációt: vezeti az e-naplót, a törzslapot, a bizonyítványokat, beírja az e-naplóba az érdemjegyeket, megírja a vizsgák jegyzőkönyveit stb.

A szaktanár kötelessége szaktárgyi és pedagógiai szakértelmének állandó gyarapítása, az új tudományos eredmények megismerése, a szakmódszertani tájékozódás. Aktívan részt vesz a nyílt napokon.

Tevékenyen részt vesz a szakmai munkaközösség munkájában, részt vállal a pedagógiai program módosításában, továbbképzési ismereteiről beszámol, előadást és bemutató órát tart. Kollégái közreműködésével rendszerben tartja a rábízott szertárat, a tárgyakat és eszközöket rendelkezésre bocsátja, megbízás alapján leltározási munkát végez.

Tanórája előtt 15 perccel köteles megjelenni az iskolában. Akadályoztatásakor az SZMSZ szerint kell eljárnia, biztosítva a szakszerű helyettesítéshez a tanmenetet.

A pedagógiai program szerint neveli a diákokat a tanítással egyidejűleg, figyelemmel kíséri a tanulók egyéni fejlődését, fejleszti képességeiket, személyiségüket. Együttműködik az osztályfőnökökkel, a kollégákkal.

Tanóráin a differenciált foglalkoztatást, az egyéni fejlesztést optimálisan segítő gyakorló feladatokkal szolgálja. A lassúbb tempójú tanulóknak külön felzárkóztatást szervez, figyelembe véve a hátrányos családi helyzetet, a fogyatékossgot. Közreműködik a gyermekvédelmi feladatok ellátásában.

A szaktárgyában kimagasló teljesítményű tanulók tehetségét fejleszti (önképzőkör, szakkör, tanulmányi verseny stb.). Felkészíti és kíséri a diákokat a tanulmányi és kulturális versenyekre, vetélkedőkre, és a sport rendezvényekre, tanulmányi kirándulásokra.

Részt vesz a szülői értekezleteken, a fogadóórákon. A szülőket tájékoztatja a tantárgyi követelményekről, a tanulók előmeneteléről, a diákok fejlődéséről. Együttműködik a szülőkkel.

Betartja a munkafegyelmet, a jogszabályok és a szabályzatok előírásait, végrehajtja az igazgató és a helyettes(ek) utasításait és az egyéb pedagógiai teendőket.

Levezeti és felügyeli az osztályozó, különbözeti, felvételi, érettségi és egyéb vizsgákat, a tanítás nélküli munkanapokon munkát végez a vezetők beosztása alapján.

Határidőre elvégzi minőségi kivitelezésben mindazokat a munkafeladatokat, amelyekkel az igazgató és a helyettes(ek) megbízzák.

5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma

Különösen jelentős az osztályfőnöki munkaközösség szerepe, feladata. Az osztályfőnökök tudnak legtöbbet a tanulókról, ők ismerik az osztályközösségek életét, a felmerülő tipikus és egyedi pedagógiai problémákat. Ők érintkeznek rendszeresen a szülőkkel, kollégiumi nevelőkkel. Ilyen módon az osztályfőnöki munkaközösség álláspontja, szemlélete döntően hat az iskola pedagógiai légkörére. A munkaközösség véleményét az osztályfőnökök érvényesítik az osztályukban tanító pedagógusok között, ez ad lehetőséget a nevelési kérdések egységes megoldására, az egyes osztályközösségek fejlesztésére, a tanulók problémáinak eredményes megközelítésére.

5.3. Az osztályfőnök feladatai

Alaposan és sokoldalúan megismeri osztálya tanulóit (személyiségjegyek, családi-szociális körülmények, szülői elvárások, tanulói ambíciók). Feltérképezi az osztályközösség szociometriai jellemzőit, az osztályon belüli értékrendet.

Nevelőmunkáját, a tanulók egyéni, differenciált személyiségfejlesztését a pedagógiai program alapján nevelési tervben és az osztályfőnöki tanmenetben tervezi.

Az osztályfőnöki órákra alaposan felkészül, a tanulók érdeklődését, aktivitását fegyelemben véve rugalmasan kezeli a tanórára kitűzött feladatait.

Alkalmat teremt az osztályközösségben a demokratikus közéleti szereplés gyakorlására, törekszik a munkamegosztásra. Segíti a diákönkormányzati törekvéseket, képviselőket.

Kialakítja a reális önértékelés igényét, az életkornak megfelelő szituációkkal önállóságra és öntevékenységre nevel. Felelősök (hetesek) megbízásával és számonkérésével biztosítja az osztályterem, a berendezési tárgyak állapotának megőrzését, a rendet, tisztaságot.

Gondoskodik a szociális segítségnyújtásról, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel. Segíti a személyre szabott és sikeres pályaválasztást.

Önismereti gyakorlatokkal készíti fel a tanulóit a társadalmi elvárásokra, segíti tanítványai pályaválasztását, részletes tájékoztatást ad a térség gazdaságpolitikájáról, az elhelyezkedési és továbbtanulási lehetőségekről.

Felkészíti a tanulókat az intézmény hagyományos rendezvényeire, ünnepeire, segíti a különféle szabadidős tevékenységek (kulturált szórakozás, művelődés, diáknapi) szervezését és megvalósítását.

Irányítja minden rendezvényen az udvarias és kulturált viselkedést, a fegyelmezett munkát, ügyel a rend és tisztaság fenntartására, a környezet védelmére, a harmonikus társas kapcsolatokra.

Szemponthoz és tanácsokat ad a hatékony tanulási módszerek és a helyes időbeosztás (szellemi és fizikai tevékenység egyensúlya) elsajátításához.

Szervezi és véleményezi az osztályában a tanulmányi munkát, a diákokkal együtt értékeli a tanulmányi előmenetelt, a magatartást és szorgalmat.

Segíti a folyamatos felzárkóztatást, intenzív fejlesztő – felkészítő foglalkozásokon való részvételt.

Támogatja a kiugró tehetségek szakköri, önképzőköri képzését az igényelt területen, biztosítja bemutatkozási lehetőségeiket.

Együttműködik az osztályában tanító pedagógusokkal, szükség esetén látogatja osztálya tanítási óráit, foglalkozásait, az észrevételeket megbeszéli az érintett nevelőkkel.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

6.1. A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel (BTM) összefüggő pedagógiai tevékenység

A köznevelési törvény 47. §-a részletesen szabályozza, melyek az iskola feladatai az e körbe eső tanulókkal. Ennek legfontosabb része az, hogy ezek a gyerekek jogosultak a rehabilitációs célú foglalkozásra. A törvény kimondja, hogy szakértői vélemény alapján (bizottság vagy nevelési tanácsadó) az ilyen tanulók egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesíthetők az értékelés alól. Az érettségi vizsgán az érintett tantárgyak helyett – a vizsgaszabályzatban megjelölt módon – másik tantárgyat választhatnak. Bármilyen vizsgán hosszabb felkészülési időt kell biztosítani számukra, írásbeli esetén lehetővé kell tenni írógép vagy számítógép használatát. Szükség esetén az írásbeli beszámolót szóbelivel, a szóbelit írásbelivel kell felváltani (pl. dyslexiás tanulónál az első, dadogó tanulónál a második variációt kell felajánlani.) Az egyes tantárgyakból az értékelés, minősítés alóli felmentés esetén egyéni foglalkozás keretében (1-3 fővel) egyéni felkészítési terv alapján segítheti a tanuló felzárkózását a többiekhez. Erre heti 1-2 óra áll rendelkezésre.

Lehetőség van az egyéni tanrendű jogviszony létesítésére is, ha a szülő ezt a lehetőséget kéri.

A mi iskolánkban az ilyen jellegű problémával küszködő gyermekek elhelyezésének egyetlen lehetősége adott: az integrálás, azaz a normál osztályban való elhelyezés.

Iskolánkban vannak speciálisan képzett szakemberek (logopédus, gyógypedagógus), de mindezek mellett a pedagógusok fejlesztő és tehetséggondozó munkájára is számíthatunk, és arra, hogy különleges bánásmódot tanúsítanak a nehézségekkel küszködő tanulókkal szemben.

A pedagógussal szemben a következő elvárások fogalmazhatók meg:

- ismerje a részképesség-zavar tünetegyüttesét
- tudjon differenciáltan oktatni – nevelni
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót
- az értékelésnél vegye figyelembe a tanulók eltérő képességeit
- teljesítménymérésnél adjon előnyt a hátránnyal küzdőknek, önmagához képest is nézze a fejlődést
- a hátrányt nem jelentő képességterületeken erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit
- nevelje a közösséget a képességek különbözőségének tolerálására

Elvárások az osztályfőnökkel szemben:

- a szülővel kiemelten figyelmesen és tapintatosan viselkedjen, foglalkozzon
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal
- szükség esetén forduljon szakemberhez a tanuló ügyében
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét
- gondoskodjon a tanuló megfelelő iskolafokozatba kerüléséről, a pályaválasztásáról
- szükség esetén a tanuló iskolai magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt

6.2. Sajátos nevelési igényű tanulók (SNI) nevelési programja

Iskolánk speciális feladatként vállalja a helyi sajátos nevelési igényű (diszlexia, diszgráfia) tanulók integrált oktatását, melyet a Köznevelési törvény rendelkezései is lehetővé tesznek.

Helyi pedagógiai programunknál alapul vesszük, hogy a fogyatékkal élő gyermek minden más gyermekkel közös emberi tulajdonságokkal rendelkezik, hogy ugyanabban a kultúrában, emberi

közösségben, társadalomban él. Ezért felnőtté válásukhoz biztosítjuk iskolai kereteinken belül az elsajátítható tudást és a kialakítandó képességeket, szem előtt tartva egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését.

A sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó egyéni fejlesztési tervet a feladatot ellátó utazópedagógus és a Fejér Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Móri Tagintézményének fejlesztő pedagógusa készíti el összhangban a helyi tantervvel, a fogyatékoság típusával és fokával.

Alapelveink:

- A speciális nevelés alapeszménye, olyan elfogadó környezet kialakítása, ami a sérült gyermek erőnyeit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja.
- Az intézmény, mint befogadó intézmény vállalja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók számára külső szakemberek segítségével fejlesztő foglalkozásokat szervez.

Céljaink:

- A fogyatékoságból eredő hátrányok megelőzése, csökkentése, kompenzálása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülésspecifikus szempontú támogatása.
- Összhang megteremtése, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló ugyanolyan ellátásban részesüljön, mint más gyermek problémája figyelembe vétele mellett.
- Biztosítani szeretnénk számukra, hogy a fejlesztés segítse számukra az önállóságot, a társadalmi beilleszkedést

Feladataink:

- Az integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek számára speciális pedagógiai segítségnyújtás.
- Az együttműködés formáinak kialakítása – rögzítése, illesztése az aktuális órarendbe tanítási órák előtt és után.
- A sérült tanuló megfigyelése, fejlesztésének, lehetőségeinek, korlátainak értelmezése, team-munkában a gyógypedagógussal, a szakértői vélemény alapján.
- A fejlesztés tervezése tanórai keretek között, a rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások keretében – egyéni és csoportos fejlesztő tevékenység speciális pedagógiai segítségnyújtással – a gyógypedagógus által biztosított speciális tantervre építetten.
- A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint.

SNI-s tanulók rehabilitációs, rehabilitációs ellátása:

- Ezek a gyerekek különleges gondozást igényelnek és iskolánkban ezt meg is kell kapniuk.
- Olyan tanítási-tanulási folyamatot kell számukra biztosítani, amivel problémájuk megoldásában nyújt segítséget, /pl.: eszközök, időkeret stb./ úgy, hogy a tanuló egyéni sikereket érjen el.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére követelményeket kell meghatározni, egyéni fejlesztési tervet kell készíteni. A törvényben előírt szakember meghatározott időkeretben foglalkozik ezekkel a gyerekekkel iskolánkban.
- A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

- A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára: A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a köznevelési törvény foglalja össze.

Integrált nevelés, oktatás:

Iskolánk oktató-nevelő munkájának legfontosabb feladata a másság elfogadása, egymás iránti empátia, tolerancia. Folyamatos kapcsolattartás a szülők közösségével, hogy fogadják el ezeket a gyerekeket. Nevelőink a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik az SNI-s tanulásra jellemző módosításokat, együttműködnek a különböző szakemberekkel, javaslataikat, iránymutatásaikat elfogadják, beépítik a pedagógiai folyamatokba.

6.3. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység

A tanórai foglalkozások keretében nyomon követhető, jól megfigyelhető a tehetségek kibontakozása. Iskolánk a tehetségek fejlesztésére különös gondot fordít. Tanórán differenciált munkával segíti ezek továbbhaladását, nagyobb ütemű előrehaladását. A tanórán kívül szakkörök és énekkar szervezésével, sportkörök alakításával, az iskolában meglévő auditív és audiovizuális eszközök használatának engedélyezésével segíti a diákokat az érvényesülésben. Kiemelkedő a projektmunka, ami mind a német, mind az angol nyelvi speciális képzés tekintetében, de a digitális kultúra oktatás kapcsán is lehetőséget biztosít az alkotó tevékenységre, a kreatív teremtőmunkára. A projektmunka során nemzetközi kapcsolatainkat bővítjük, színesítjük, az európai gondolkodásmódot sajátítjuk el. Ezt a célt szolgálják cserekapcsolataink is, melyek során jelentősen javulnak diákjaink esélyei idegennyelv-tudás tekintetében.

6.4. Az iskola gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenysége

A megváltozott életkörülmények miatt egyre több család kerül nehéz anyagi helyzetbe. Ezért iskolánkban is növekednek a gyermek- és ifjúságvédelemhez kapcsolódó gondok, problémák. Az osztályfőnökök tevékenységére szükség van, az osztályközösségekben jelentkező problémák náluk csapódnak le. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos teendőket a nevelőtestület megbízott tagja végzi, aki e problémakörnek szakembere, gondozója, felelőse. Feladatai közé tartoznak a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók körének feltárása és évenként az összeghatárok ismertetése. A szociális alapon adható kedvezmények igénylésének megszervezése, a támogatásra szorulóknak segítése abban, hogy a kedvezményeket megkapják.

Állandó feladata a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók nyilvántartása és a változások folyamatos nyomon követése, együttműködik az általános gyermekvédelmi feladatok megvalósításában közreműködő intézményekkel; a rendőrség bűnmegelőzési csoportjával, Vöröskereszttel, a Móri Járási Hivatal Járási Gyámhivatalával, a FM-i Pedagógiai Szakszolgálattal, a FM-i Pedagógiai Szakszolgálat Móri Tagintézményével, az iskolaegészségügyi szolgálattal, az Alapszolgáltatási Központtal és a tanulók lakhelye szerinti polgármesteri hivatalokkal.

Tevékenységi körébe tartozik a szülők szemléletformálása, megnyerése, motiválása gyermekvédelmi fogadóórák alkalmával.

A magatartási zavarokkal küszködőkre figyelünk, igyekszünk feltárni annak okait és ennek megfelelően segíteni a problémák megoldásában.

A családi életre nevelés hangsúlyt kap az osztályfőnöki órákon.

A drog- és bűnmegelőzési programunk keretében külső előadók segítségét vesszük igénybe. Osztályfőnöki órákra – évek óta kialakult gyakorlat szerint – szakembereket hívunk, akik szemléletes, korrekt, statisztikákkal alátámasztott előadásokat tartanak előtérbe helyezve a vármegyei állapotokat.

Kapcsolatban állunk a Fejér Vármegyei Rendőrkapitánysággal és a Móri Rendőrkapitánysággal is. Kérésünkre – az eddig tapasztaltak alapján – mindig pozitívan reagálnak.

Prevenációs tevékenységünk másik sarokköve a felvilágosítás. Ügyelünk arra, hogy a szülők is bekapcsolódhassanak ebbe a munkába, mind előadóként (orvosszülők, védőnők, szociális munkások), mind a hallgatóság tagjaiként szívesen látjuk őket.

Tájékoztató, felvilágosító előadásokat szervezünk, amelyeken külső szakértő előadókat, vagy kortárs előadókat alkalmazunk, illetve az e témában továbbképzésben részt vevő tanáraink tevékenységére támaszkodunk.

Valamennyi pedagógus feladata a szülőkkel való kapcsolattartás, különösen a problémákkal küszködő diákjaink esetében.

6.5. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Már a 9. évfolyamon megkezdődik a diagnosztizálás. A különböző felmérések, tesztek során kiderül, hogy kik küzdenek bizonyos tárgyakban lemaradással, jelentős hátránnyal. Iskolánk minden évfolyamon felzárkóztató foglalkozásokat, korrepetálásokat igyekszik szervezni. Elsősorban matematika tantárgyból mutatkozik erre igény. Minden év elején, a felmérések értékelése után dönt a tantestület a munkaközösségek ajánlása alapján arról, milyen program megvalósítása mellett javasolja a hátrányok leküzdését.

A Knt. 47. §. (8) alapján lehetőség nyílik az egyéni fejlesztő foglalkozások tervezésére. Ez a lehetőség még hatékonyabbá teszi a tanulók segítségét. Az eredményes munka sikerkritériuma a tanuló továbbhaladása.

6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A tanulásban, tanulási folyamatban jelentős szociális hátrányok enyhítését a felzárkóztató foglalkozásokkal oldjuk meg. Segítséget tudunk nyújtani a diák kollégiumi elhelyezésével, mert erre lehetőségünk van. Az iskola közreműködésével a lakóhely szerint illetékes önkormányzat szociális alapon átvállalja az étkezési térítési díjak megfizetését.

A szociális hátrányok enyhítésére szolgál drog- és bűnmegelőzési programunk, felvilágosító munkánk, pályaorientációs tevékenységünk is.

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az iskola tanulóit a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, érdekeik képviseletére, a közéleti felelősségre nevelés érdekében, diákönkormányzatot hoznak létre, amely létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti. Az osztályok jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti. A diákönkormányzat véleményezi az SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseit, a Házirendet, az iratkezelési szabályzatot, az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználását és a köznevelési intézmény átszervezéssel kapcsolatos döntéseket azok elfogadása előtt. A diákönkormányzat döntési jogköre kiterjed saját működésére és hatásköre gyakorlására, a működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználására, egy tanítás nélküli munkanap programjára, tájékoztatási rendszerének létrehozására és működtetésére, vezetőinek, munkatársainak megbízására. Más tárgykörökben a diákönkormányzat a nevelőtestulettől kapott hatáskörén belül önállóan működik. A diákönkormányzat felnőtt képviselője vagy a diákküldött folyamatos kapcsolatot tart az igazgatóval.

8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülők és a pedagógusok aktív együttműködése. Alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség. Feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, valamint az őszinteség.

Az iskola feladata, hogy lehetőséget teremtsen a szülő számára, hogy jogait gyakorolhassa, illetve hogy a szülőt segítse kötelessége teljesítésében. E feladatok megvalósítását teszi lehetővé a szülők bevonása az iskolai közéletbe.

A nevelőmunkában a szülők a legfontosabb partnereink, véleményüket kikérjük és munkánkba beépítjük a tapasztalatokat. A szülők elvárásaira, igényeire odafigyelünk, arra törekszünk, hogy tevékenységünket a kölcsönösségen alapuló segítségnyújtás jellemezze.

A szülők a *Szülői Munkaközösségen* (SZM) keresztül nyilváníthatnak hivatalosan véleményt az iskolában folyó oktatási és nevelési munkáról. Jogaiknak személyesen meghatalmazott képviselő által szerezhetnek érvényt.

A Szülői Munkaközösség feladata, hogy segítse az iskola és a szülői ház közötti kapcsolat mindkét irányú elmélyítését, kezdeményezzen és informáljon az iskola pedagógiai programja megvalósulásának érdekében. A SZM tagjait az osztályközösségek szülői közössége választja. Minden osztályt egy vagy kettő fő képvisel. Az SZM elnökét az osztályközösségek SZM-képviselői választják. Tanácskozásait az elnök összehívására vagy tagjaik kezdeményezésére tartják.

A tanulókat és a szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják. A nevelőtestület a közvetlen kapcsolat több módját is kínálja a szülők számára:

- elsődlegesen: KRÉTA és iskolánk honlapja (www.tmgmor.hu)
- szülői értekezlet (évente 3 alkalommal – szeptemberben összevont, novemberben és februárban osztályonként) – de rendkívüli alkalom is kezdeményezhető, ha a helyzet úgy kívánja.
- fogadóóra (évente 3 alkalommal, a szülői értekezletek előtt, de a szülők észrevételeikkel, javaslataikkal, gondjaikkal bármikor felkereshetik a pedagógusokat előzetes időpont-egyeztetéssel)
- nyílt nap
- iskolai rendezvények látogatása
- kirándulás szervezése, azon való részvétel
- Táncsics Mozaik (évente megjelenő, a tanév kiemelt eseményeit, összefoglaló kiadvány)

A pályaorientációs munka során a végzős osztályok számára rendkívüli szülői értekezletet tartunk januárban.

A gimnázium minden olyan szülői kezdeményezést szívesen fogad, amely a pedagógiai program megvalósulását segíti, és lehetőségeihez mérten támogatja is azt.

A szülő anyagi támogatóként is részese lehet az iskolai közéletnek. Erre az iskola alapítványai lehetőséget nyújtanak.

A szülők képviseltethetik magukat az iskola alapítványában is.

A kollégista diákok osztályfőnökei rendszeres munkakapcsolatot tartanak fenn a *Székesfehérvári Szakképzési Centrum Perczel Mór Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium* nevelőtanáraival.

Gimnáziumunk minden évben megküldi a tanév programjai összeállítását a kollégiumnak, hogy tervezett programjainkról a kollégium időben tudomást szerezzen. Rendezvényeinkre, a kollégista diákokat érintő jelentősebb iskolai eseményekre meghívjuk a kollégium vezetőit. Kölcsönösen tájékoztatjuk egymást a diákokat érintő minden kérdésben.

A tanulók test-lelki fejlődése érdekében rendszeresen meghívjuk rendhagyó órák vagy tematikus nap keretében a Móri Rendelőintézet dolgozóit, a Védőnői szolgálat iskolai védőnőjét, akik előadásokat, interaktív órákat tartanak. Célja ennek a tevékenységnek az is, hogy segítsük tanulóinkat a pályaválasztásban is. A pályaorientációs nap alkalmával igyekszünk minden szférát megszólítani, amelyek képviselői megismertetik diákjainkkal munkaterületük sajátosságait. Így kapnak lehetőséget és támogatást a választásban. Meghívást kapnak a helyi borászok, a fent említett egészségügyi szféra dolgozói, a Székesfehérvári Törvényszék bírái, jogásza, ügyészei, a felsőoktatási intézmények képviselői, kiemelten volt diákjaink, valamint a versenyszférában tevékenykedő egykori táncsicsos diákok is.

Az általános iskolákkal is szoros kapcsolatot tartunk fenn. Iskolai versenyeket szervezünk a 7-8. osztályos diákoknak, a továbbtanulási időszakban jelen vagyunk a továbbtanulási szülői értekezleteken is, valamint iskola csalogató programokkal várjuk az általános iskolák diákjait.

A 2023-2024-es tanévtől iskolánk tagja lett az Aktív Iskola Programnak, mely keretében a meglévő testnevelésórákat egyéb sportprogramokkal is kiegészítjük, felhívva a figyelmet a testi egészség megőrzésének fontosságára.

9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

9.1 A vizsgaszabályzat hatálya, célja

A vizsgaszabályzat célja a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 64-75. § bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozóvizsga, javítóvizsga, pótló vizsga, különbözeti vizsga)

- követelményeit,
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét

a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyük alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógia programja szerint nem lehetett meghatározni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- pótló vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- szintvizsgákra

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával pótló vizsgára utasít.
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira,

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény vezetője különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az osztályozóvizsgára írásban kell jelentkezni, az iskola által biztosított nyomtatványon.

Az osztályozóvizsga lehetséges okai:

- az adott tanévet magántanulóként végzi a diák,
- hiányzásai miatt osztályozóvizsgára kötelezett a diák,

- előrehozott érettségit kíván tenni a tanuló,
- egyéni okokra hivatkozva kérelmet ad be.

Osztályozóvizsga egyéni kérelmének elbírálási feltételei:

- A tanuló olyan tantárgyból akar előrehozott érettségi vizsgát tenni, amelyből még nem teljesítette a tantervi követelményeket. Ebben az esetben szükséges a szaktanár támogató véleménye is.
- Egyéni kérelemre a tanuló a tanulói jogviszony alatt maximum két tantárgyból kérheti, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Aki két tárgyból kér osztályozó vizsgát, az legalább az egyikből előrehozott érettségi vizsgát köteles tenni.
- Az igazgató megtagadja az engedélyt, ha a tanuló nem idegen nyelv tantárgyból jó minősítésnél gyengébb osztályzattal rendelkezik az utolsó két félévben.
- 1. idegen nyelv:
  - a középszintű érettségi vizsga letételét célzó osztályozóvizsga esetén a vizsgát megelőző 2 félévben jeles osztályzat és egy B2 szintű komplex nyelvvizsga bármely nyelvből,
  - emelt szintű érettségi vizsga letételét célzó osztályozóvizsga esetén a vizsgát megelőző 3 félévben jeles osztályzat.
- 2. idegen nyelv esetén: az osztályozóvizsgát megelőző két félévben jeles osztályzat.
- A 2024/2025-ös tanévben 11. és 12. évfolyamon tanuló diákok esetében az 1. idegen nyelvet érintő, előrehozott közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgát célzó osztályozóvizsga tekintetében szaktanári javaslat szükséges. Az igazgató megtagadja az engedélyt, ha a tanuló az idegen nyelv tantárgyból jó minősítésnél gyengébb osztályzattal rendelkezik az utolsó két félévben.
- Az igazgató minden kérelmet egyénileg bírál el.

Ha a tanuló osztályozóvizsgával teljesítette a követelményeket, a vizsga után az iskola által biztosított nyomtatványon nyilatkoznia kell, hogy:

- szeretné-e fejleszteni magát az adott tantárgyból,
- szeretne-e bejárni az adott tárgy óráira.

Pótló vizsgát tesz az a tanuló, aki számára fel nem róható okból nem tudott osztályozóvizsgán, javító vizsgán vagy különbözeti vizsgán megjelenni.

A pótló vizsgák lebonyolításra az eredeti vizsgák utáni 15 napon belül kerül sor.

Ha a *különbözeti vizsgára* a tanév közben kerül sor, s a tanuló elégtelen minősítést szerez, javítóvizsgát tehet az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban.

A tanulónak év végén az egész év tananyagából kell vizsgáznia, ha félévi vizsgajegye elégtelen volt, illetve a félévi vizsgán nem jelent meg.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A tanulónak javítóvizsgát az egész tanév anyagából kell tennie.

9.2. Az írásbeli vizsga szabályai

A legfontosabb szabályok:

- A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök *megállapítja a jelenlévők személyazonosságát*, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd *kihirdeti az írásbeli tételüket*.
- A vizsgateremben az *ülérendet* a vizsga kezdetekor a *vizsgáztató tanár* alakítja ki.
- Az írásbeli vizsgán csak *az iskola hosszú bélyegzőjével ellátott lapokon, feladatlapokon, tétellapokon lehet dolgozni*. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap *előírhatja* számítógép használatát.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt *mindegyik feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését*. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon készíthet.
- A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez *útbaigazítás, segítség nem adható*.

A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként hatvan perc.

A sajátos nevelési igényű vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján:

- az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt *legfeljebb harminc perccel meg kell növelni*,
- lehetővé kell tenni, hogy *az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt* használja,
- engedélyezni kell, hogy *írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen*.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet részletesen szabályozza továbbá

- az írásbeli vizsgán elkövetett esetleges szabálytalanság kezelését és annak következményeit,
- a tanulónak fel nem róható okból a vizsgáról elkésző tanuló ügyének kezelését,
- a tanulónak felróható okból a vizsgáról elkésző tanuló ügyének kezelését,
- a vizsgát engedély nélkül korábban abbahagyó tanuló ügyének kezelését.

9.3. A szóbeli vizsga szabályai

A legfontosabb szabályok:

A vizsgázónak *legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén*, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották. A vizsgateremben *egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat*.

- A vizsgázónak a szóbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló *maximális idő vizsgatantárgyanként tizenöt percnél több nem lehet*.
- A felkészülésre vizsgatantárgyanként *legalább harminc perc időt kell biztosítani* a vizsgázó számára.
- A szóbeli vizsgán *a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt* vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközöket.
- A tételben szereplő *kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg*.

- A vizsgázó *útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel*, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtésében elakadt.
- A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában vagy a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő letelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tételből teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a feleletét befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgatermet elhagyhatja.

A sajátos nevelési igényű vizsgázó kérésére az igazgató engedélye alapján:

- a harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
- engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsgát írásban tegye le,
- ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Egy vizsganapon egy vizsgázó számára legfeljebb három szóbeli vizsgát lehet tartani.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet részletesen szabályozza továbbá

- a szóbeli vizsgán elkövetett esetleges *szabálytalanság kezelését* és következményeit,
- a neki fel nem róható okból a *vizsgáról elkészülő tanuló ügyének kezelési szabályait*,
- a neki felróható okból a *vizsgáról elkészülő tanuló ügyének kezelési szabályait*,
- a vizsgát engedély nélkül abbahagyó tanuló ügyének kezelési szabályait.

9.4. A gyakorlati vizsga szabályai

Gyakorlati vizsgarészt tartalmaznak iskolánkban a következő vizsgatantárgyak:

- testnevelés,
- digitális kultúra,
- ének-zene,
- vizuális kultúra.

A gyakorlati vizsga alkalmával követendő szabályok:

- A gyakorlati vizsgafeladatokat a vizsgabizottság elnöke javaslatára az igazgató hagyja jóvá.
- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről. A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról.
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésre. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele.

- A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő *feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.*
- *Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.*
- A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – *egy érdemjeggyel kell értékelni.*

9.5. Az egyes vizsgatantárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

A vizsgatantárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Az értékelés rendje

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Ha az írásbeli vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, az írásbeli maximális pontszáma a teljes vizsgára kapható pontszám 60 %-ával egyezik meg. Idegen nyelv esetében az írásbeli pontszáma az összes pontszám 75%-ával azonos. A szóbeli tételek száma minden tantárgy esetében 5-7 tétel.

Ha a gyakorlati vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli vagy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, a gyakorlati vizsgarész maximális pontszáma a teljes vizsgára kapható pontszám legalább 40 %-ával egyezik meg.

A vizsgatárgy akár egy vagy több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat az adott vizsgatárgyra meghatározott, százalékos teljesítményre lebontott értékelés alapján történik.

Nem egész százalékos eredmények elérése esetén a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.

Az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat a következőként határozandó meg:

- 1 - 34 % - elégtelen
- 35 - 54 % - elégséges
- 55 - 69 % - közepes
- 70 - 84 % - jó
- 85 - 100 % - jeles

Elvárás, hogy mindegyik vizsgarészben legalább 17 %-os teljesítményt elérjen a jelölt.

9.6. Nyelvi szintvizsga

A szintvizsga célja, hogy a diákok gimnáziumi tanulmányaik felénél képet kapjanak arról, milyen nyelvi szinten állnak a kimeneti oldal, vagyis a középszintű érettségi szempontjából. A nyelvi szintvizsgát a 10. A, 10. AB és 10. C osztály minden diákja köteles teljesíteni. Az angol nyelvi speciális képzésű osztálynak angol nyelvből kell vizsgáznia, a német nyelvi speciális képzésre járó tanulóknak német nyelvből, a digitális kultúra tagozatosok választhatnak a két nyelv közül, az általános tantervű közigazgatási ismeretekkel bővített tagozat tanulói szaktanári javaslatától függően

választhatnak, hogy angol vagy német nyelvből kívánnak szintvizsgát tenni. A tanulónak az adott tanév szeptember 30-ig kell nyilatkozni írásban, az iskola formanyomtatványának kitöltésével, hogy melyik idegen nyelvből kíván szintvizsgát tenni.

Az írásbeli vizsga formailag és értékelését tekintve egyaránt a mindenkori középszintű érettséginek felel meg. Az írásbeli rész feladattípusok alapján négy részből áll: olvasott szöveg értése, nyelvhelyesség, hallott szöveg értése, valamint íráskészség. A szóbeli rész kéttagú bizottság előtt zajlik, értékelése szintén a nyelvi középszintű érettségivel azonos. A szóbeli nyelvi szintvizsga témakörei a két tanév során tárgyalt témaköröket fedik le. Az írásbeli vizsga ideje április utolsó hete, a szóbeli vizsga ideje az írásbeli érettségi vizsgák első hete.

Azon tanuló, akinek valamely vizsgarész (írásbeli vagy szóbeli) elégtelenre sikerül, köteles a következő tanévben azt a vizsgarészt megismételni, amelyből elégtelen osztályzatot kapott. Az a tanuló, aki a vizsgán igazolatlanul nem jelenik meg, igazgatói figyelmeztetésben részesül, és a teljes vizsgát pótolni köteles. Az a tanuló, aki a vizsgán igazoltan vagy igazolatlanul nem jelenik meg, a vizsgabizottság által kitűzött időpontban köteles azt pótolni. Az értékelés szabályai a középszintű érettségi értékelésének felelnek meg. A szintvizsga eredménye a Kréta-naplóban egy-egy (írásbeli, szóbeli) témazáró jegyként szerepel.

9.7. A vizsgatantárgyak részei és követelményei

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit a helyi tanterv tartalmazza.

Magyar nyelv

A magyar nyelv írás- és szóbeli vizsgaforma.

Az *írásbeli* feladatlap tartalmi jellemzői: a 10 kérdésből 4 elméleti, 5 pedig gyakorlati feladat az adott év tananyagából. A *szóbeli* vizsga tételei 1-1 elméleti és az ahhoz kapcsolódó gyakorlati feladattól áll.

Irodalom

A magyar irodalom írás- és szóbeli vizsgaforma.

Az írásbeli vizsgán a tanuló feladatlapot old meg vagy fogalmazást készít az adott tanév anyagából a megadott szempontok szerint. A tanulónak lehetősége van 2 cím közül választania. A fogalmazást nyelviileg is javítjuk, de csak a tartalmi részt értékeljük. A *szóbeli* vizsga tételei 3 részből állnak: 1. irodalomtörténet 2. korstílus 3. irodalomelmélet. (Az irodalmi szövegek használhatók – az iskola biztosítja).

Aki az adott évben magyar nyelvből és irodalomból is vizsgázik, mindkét tárgyból köteles külön írás- és szóbeli vizsgát is tenni.

Történelem

A történelem írás- és szóbeli vizsgaforma.

A feladatlap rövid válaszokat igénylő és esszékérdést is tartalmaz az adott tanév kerettantervi követelményeinek megfelelően magyar és egyetemes történelemből. A feladatok kronológia, topográfia, történelmi személyek és fogalmak ismeretére vonatkoznak.

A *szóbeli* vizsgán a vizsgázó történelmi atlaszt és kapott forrás(oka)t használhat.

Idegen nyelv

Az *idegen nyelvi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll. Az írásbeli vizsgán* a feladatok típusa lehet: mondat-átalakítás, hiányos szöveg kiegészítése, szövegértés, szövegalkotás – levélírás –, hallott szöveg értése az érettségi vizsga követelményei és feladattípusai szerint. A tanuló – a fogalmazási feladat kivételével – nem használhat segédeszközt, a fogalmazási feladat megoldásakor szótár használata megengedett.

A szóbeli vizsga három részből áll: kötetlen beszélgetés meghatározott témában, egy szituáció eljátszása vagy érvelés, önálló témakifejtés kép alapján vagy segítő kérdésekkel. Mindhárom feladatot tételhúzás alapján kapja a vizsgázó.

Matematika

A matematika vizsga feladatlap írásbeli megoldásából és meghatározott esetekben egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli feladatlap tartalmi jellemzői az alábbiak: 4-6 feladatból áll, A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi. A többi (egy vagy több kérdésből álló) feladat a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbiak közül kettő könnyebb (rutinfeladat), a többi feladat pedig az összetettebbek közül való.

Szóbeli vizsgát (az érettségi vizsga gyakorlatának megfelelően) akkor tesz a tanuló, ha az írásbeli feladatlapot tizenhét és harmincnégy százalék közötti teljesítménnyel oldotta meg.

Fizika

A vizsga egy írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsgarész öt feladatból áll. A feladatok közül kettő az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi. A többi három feladat a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül egy könnyebb (rutinfeladat), a többi az összetettebbek közül való.

A szóbeli vizsgán a tétellap két részből áll. Mindkét rész egy-egy fizikai jelenség legfontosabb fogalmainak és az azzal kapcsolatos gyakorlati példák, összefüggések, tételek ismertetését tartalmazza.

Biológia

A vizsga egy írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, a feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- ábraelemzés
- rövid vázlatos feladatok
- 1-2 kifejtős (néhány fogalom, esszé jellegű feladat, jelenség rövid bemutatása)

A szóbeli vizsgán a középszintű érettségi követelményeknek megfelelően összeállított tételekből húz a tanuló, amelyeket kifejt.

Kémia

A kémiavizsga egy írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- rövid kiegészítendő típusú feladatok
- max. 1 számítási feladat
- néhány vegyület, fogalom rövid kifejtése (bemutatása)

A szóbeli vizsgán a középszintű érettségi követelményeknek megfelelően összeállított tételekből húz a tanuló, amelyeket kifejt.

Földrajz

Írásbeli vizsga: A vizsgázóknak az *írásbeli* feladatok megoldására rendelkezésre álló maximális idő a javító-, az osztályozó- és a különbözeti vizsgán 45 perc. 9. évfolyamon feladatlapot kell kitölteni. 10. évfolyamon a félév / tanév elején ismertetett projektfeladatot kell elkészíteni.

Szóbeli vizsga: előre kiadott témákból a vizsgázó tételt húz. A tétel kidolgozására minimum 15 perc felkészülési időt kaphat a tanuló. 10. évfolyamon a projekt megvédése.

Testnevelés

A vizsga típusa: gyakorlati vizsga. A vizsga testnevelés tárgyból teljes mértékben az adott félév/tanév tananyagára épül. A gyakorlati bemutatás az adott időszakban és osztályban tanított, felmért mozgásformákat, sportágankénti elemeket tartalmazza.

Ének-zene

Az ének-zene vizsga szóbeli és gyakorlati vizsgarészekből áll.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó húz egy tétellapot, amelyen zenetörténet feladat szerepel.

A gyakorlati vizsgarész két feladat megoldásából áll, egy éneklési feladat és egy legfeljebb öt zeneművet tartalmazó zenefelismerési feladat.

Digitális kultúra

Az informatikavizsga egy feladatlapon szereplő feladatok gyakorlati megoldásából áll.

A gyakorlati feladatlapon tartalmi jellemzői az alábbiak:

Legalább két, de legfeljebb három (egyenként esetleg több részből álló) részből áll, A feladatok közül egy feladat egy összetett problémamegoldást ellenőriz. A másik (vagy másik két) feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusaiból könnyebb feladat megoldását várja el (rutinfeladatok). A harmadik feladat lehet egy elméleti teszt kitöltése.

A következő segédeszközöket lehet használni a gyakorlati vizsgán: számítógép, vonalzó.

Vizuális kultúra

A vizuális kultúra gyakorlati vizsga 2 részből áll. Az első rész egy feleletválasztós teszt, a második rész egy rekonstrukciós feladat szerkesztése (vetületi-axonometrikus-perspektivikus) vagy egy egyszerű tanulmányrajz elkészítése látvány alapján.

A gyakorlati vizsgához szükséges eszközök: A/4-es rajzlap, puha grafit, körző, vonalzó.

Mozgóképkultúra és médiaismeret

A vizsga egy írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll.

A vizsga előtt 2 hónappal megadott témában a tanuló egy 5000-7000 karakteres elemző vagy projekt munkát és munkanaplót készít, amit a vizsga előtt 2 héttel lead.

A szóbeli vizsgáig a szaktanár értékeli a munkát. A szóbeli vizsgán az egy előre megadott tételsorból húz a vizsgázó.

Gépírás

A vizsga az előrehaladási ütemnek megfelelő 10 perces írásból áll. A tízperces másolás hibahatára 0,6 %. A feladatot a tízujjas vakírásra vonatkozó előírások betartásával kell elvégezni. Írás közben a tekintet a másolandó szövegen van. A kéz alaptartásban. A megfelelő billentyű leütése után azonnal vissza kell térni az alapsorra. *Szóbeli vizsga nincs.*

Utazás és Turizmus

Írásbeli vizsga: a vizsgázónak három, a vizsga előtt legalább három héttel ismertetett feladatot kell elkészítenie.

Szóbeli vizsga: a három elkészített feladatot kell bemutatnia, valamint az előre kiadott öt témából tételt húz. A tétel kidolgozására minimum 15 perc felkészülési időt kaphat a tanuló.

Természettudomány

Írásbeli: a vizsgázónak egy, a félév / tanév elején ismertetett projektfeladatot kell elkészítenie.

Szóbeli: A projektfeladat bemutatása.

Állampolgári ismeretek, Közigazgatási ismeretek

Írásbeli: a vizsgázónak egy, a félév / tanév elején ismertetett projektfeladatot kell elkészítenie.

Szóbeli: A projektfeladat bemutatása.

10. A felvétel és átvétel helyi szabályai

10.1. A felvételi szabályai

A gimnáziumunkba jelentkező tanulók központi közös írásbeli felvételi vizsgát tesznek. A felvételi vizsga központilag kidolgozott tételek alapján történik, egy anyanyelvi és egy matematikai feladatlap kitöltéséből áll. Szóbeli felvételi vizsgát iskolánk nem tart.

A felvétel elbírálásakor figyelembe vesszük a tanulók 8. osztályos félévi tanulmányi eredményét (hozott pontszám). Az összpontszám (100 pont) meghatározásánál a hozott pontszám 50%, az anyanyelvi írásbeli 25%, a matematika írásbeli 25% súllyal szerepel. A rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben részesítjük a hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelye, feladatellátási helye szerinti járás területén található vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja. Különleges helyzetnek minősülnek a következő esetek:

- a tanuló testvére iskolánk tanulója,
- a tanuló szülője iskolánk alkalmazottja,
- a tanuló szülője iskolánk diákja volt.

10.2. Átvétel szabályai

Más iskolából való átvételről – a megfelelő jogszabályi keretek között – az igazgató dönt. Az átvételi eljárást a szülő, illetve a szülő és a gyermek közös írásbeli kérvénye alapján kell megindítani, a kérelmet az igazgatóhoz kell benyújtani.

Ha a jelentkező tanuló lényegesen más tartalmú tanterv alapján tanult, mint az az osztály, amelyben tanulmányait folytatni kívánja, akkor az igazgató – a nevelőtestület (szakmai munkaközösség) véleménye alapján – különbözeti vizsga (osztályozóvizsga) letételét, szükség esetén évfolyamisméltást írhat elő.

Ha a tanulót tanév közben vesszük át, akkor az adott félévben addig elért érdemjegyeit megkérjük az előző iskolájától.

A más iskolából történő átvételnél további szempont még az írásbeli felvételi vizsga, valamint az addig elért tanulmányi eredmény is.

10.3. Osztályba vagy csoportba való besorolás szempontjai, elvei, prioritásai

Osztályba való besorolásuk a tanulóknak felvételi jelentkezésük szerint történik. Osztályon belül csoportba soroljuk a tanulókat matematikából, digitális kultúrából/informatikából és gépírásból vagy névsor szerint vagy a matematika ill. nyelvi bontásnak megfelelően. A nyelvi bontás a tanulók teljesítménye és/vagy a szaktanár javaslata alapján történik. Matematikából a 8. év végi érdemjegy és a központi felvételi eredménye alapján történik a bontás.

11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

11.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb
- alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

11.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának feladatai

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola lehetőség szerint kapcsolatot épít ki a Magyar Vöröskereszttel;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás - áramütés
testnevelés	- esés - horzsolás - kificamodott végtag - törött végtag - magasból esés

- minden évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (védőnő) segítségének igénybe vétele lehetőség szerint évente egy alkalommal minden évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

HELYI TANTERV

1. A választott kerettanterv megnevezése. Tantervkészítés szempontjai

A német nemzetiségi helyi tanterv elkészítésénél a *Nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei* irányelvei a meghatározók. A tantárgyak lefedik a Nemzeti Alaptanterv műveltségi területeit és részterületeit. A törvény adta lehetőségeket betartva igyekszünk a már hagyományossá vált speciális képzéseinket tovább folytatni.

A munkaközösség-vezetők irányításával a munkaközösségek dolgozták ki a helyi tantervünk tantárgyainak részletes tartalmát úgy, hogy a kerettantervben biztosított mintegy 20%-nyi időt gyakorlásra, készségfejlesztésre és/vagy tananyagbővítésre, a helyi sajátosságok kiemelésére használták fel. A munkaközösségek minden év végén értékelik a tantárgyi célok és követelmények megvalósulását, és ha szükséges, a kellő változtatásokat meghozzák.

A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv:

A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet alapján készült intézményünk helyi tanterve, mely a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben a 9. évfolyamon kerül bevezetésre.

2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése óraszámra

2.1. Képzési specialitásaink

Öt évfolyamos gimnázium:

- Német nemzetiségi képzés, jele: NN
  - 2001. augusztus 29-től felmenő rendszerben évfolyamonként 1 osztály
  - 2010-től az osztály átmenetileg nem indul
- Angol nyelvi előkészítő képzés jele: E
  - 2004. szeptember 1-től induló 9. évfolyamtól felmenő rendszerben évfolyamonként 1 csoport
  - 2009. szeptember 1-től induló 9. évfolyamtól felmenő rendszerben évfolyamonként 1 osztály
  - 2021-től az osztály átmenetileg nem indul

Négy évfolyamos gimnázium:

- Általános tantervű közigazgatási ismeretekkel bővített képzés, jele: ÁK
  - 2024. szeptember 1-től felmenő rendszerben évfolyamonként 1 osztály
- Digitális kultúra speciális képzés, jele: IS
  - 2001. augusztus 29-től felmenő rendszerben évfolyamonként 1 osztály
  - 2011. szeptember 1-től felmenő rendszerben, évfolyamonként 1 csoport
  - 2024-től a csoport átmenetileg nem indul
- Utazás és turizmussal bővíthető nyelvi speciális képzés, jele: NS és AS
  - 2001. augusztus 29-től felmenő rendszerben évfolyamonként 1 osztály
  - 2011. szeptember 1-től német nyelvi speciális képzés 9. évfolyamtól felmenő rendszerben, évfolyamonként 1 csoport
    - 2024-től a német nyelvi csoport átmenetileg nem indul
  - 2021. szeptember 1-től angol nyelvi speciális képzés 9. évfolyamtól felmenő rendszerben, évfolyamonként 1 osztály
- Felnőttoktatás, esti munkarend szerinti képzés
  - 2008. szeptember 1-től felmenő rendszerben évfolyamonként 1 osztály

2.2. Felnőttoktatás, esti munkarend szerinti képzés

Cél, alaptevékenység

Elsődleges célunk a felnőttek, illetve a tanköteles kort betöltött tanulók felkészítése középszintű érettségi vizsgára; tanulóink érettségi vizsgáztatása. Lehetőséget adunk a valamilyen okból megszakadt tanulmányok folytatására, újabb esélyt kínálva a hiányok pótlására a hozzánk beiratkozóknak. Törekszünk arra, hogy tanulóinkban kialakítsuk a tudás iránti igényt, fejlesszük tanulási képességeiket, és megtanítsuk őket a megszerzett tudás használatára is. Az egyén boldogulása szempontjából ez a leghatékonyabb, így van igazán esélye az előbbre lépésre, esetleges hátrányos helyzetéből való kiemelkedésre. Nagyon fontosnak tartjuk az esélyegyenlőség biztosítását, a továbblépés lehetőségének megteremtését tanulóink számára. Az ismeretek megszerzése mellett fontosnak tartjuk az élethosszig tartó tanuláshoz és a munka világához szükséges nélkülözhetetlen kulcskompetenciák fejlesztését, a humánus és reális életszemlélet kialakítását. Céljaink közé tartozik a tanulók értelmi, érzelmi, erkölcsi, közösségi és állampolgári nevelése is.

Alapelveink, a munkánkban vallott és közvetített legfőbb értékek:

- etikai és esztétikai igényesség
- a tanulási képességek fejlesztése, a megszerzett tudás használata
- a további tanulásra való igény kialakítása, önképzés, önművelés, igényesség
- a közösségi értékek jelentősége: humánus, tolerancia, rugalmasság
- a természeti, társadalmi, kulturális környezet védelme: anyanyelvi kultúra és a kommunikációs készségek fejlesztése, hazafiság és európaiság
- a személyiség kiteljesítésére törekvés: önismeret, önbizalom és mások megbecsülése

Az oktatás formája

Felnőttek számára esti munkarendű 4 évfolyamos gimnáziumi képzés folyik. A heti óraszám minden évfolyamon 17 óra. A tanulók nem tanulnak második idegen nyelvet. Ez az óraszám lehetővé teszi a tananyag részletesebb ismertetését, gyakorlását úgy, hogy közben igazodik a munka mellett tanuló felnőttek időbeosztásához.

A frissen beiratkozotknál nagy hangsúlyt fektetünk a tanulási módszerek megismertetésére. Segítjük tanulóinkat, hogy minél előbb megtalálják és megtanulják a számukra leghatékonyabb tanulási formákat.

A felnőttoktatásban részt vevő diákoknak lehetőségük van választani az angol és német nyelv között, melyre a felkészülést tanórán biztosítjuk, amennyiben a minimum létszám eléri a 8 főt.

A felnőttoktatásban résztvevő is választhat emelt szintű érettségi vizsgát, de az erre való felkészítést az esti munkarendű képzésen nem tudjuk biztosítani. Erre a vizsgára a tanulónak önállóan kell felkészülnie.

A tanítás 14¹⁵ órától 20¹⁰-ig tarthat. Az órák 40 percesek, köztük 5 perc szünet van.

A jelentkezés feltétele

- a tanköteles kor betöltése
- a jelentkezési lap kitöltése
- az előképzettséget igazoló bizonyítvány és a személyi igazolvány bemutatása

A szükséges előképzettség évfolyamonként a következő:

- 9. évfolyam: sikeresen elvégzett 8. osztály
- 10. évfolyam: gimnáziumban elvégzett 9. osztály
- 11. évfolyam: gimnáziumban elvégzett 10. osztály
- 12. évfolyam: gimnáziumban elvégzett 11. osztály

A felvételi kérelem elfogadása a beírtak névsorának kihirdetésével válik véglegessé. Előképzettség (elvégzett gimnáziumi osztályok), vagy osztályozóvizsga letétele esetén egyéni elbírálás alapján lehetőség van bármelyik osztályba iratkozni. Ennek módjáról, feltételeiről minden esetben a tantestület véleményének figyelembevételével az igazgató dönt.

A vizsgáztatás rendje

Minden évfolyamon 2 negyedéves írásbeli beszámoló, a félévi vizsga és az év végi záróvizsga teljesítése kötelező.

A dolgozatok megírása 15⁰⁰ órától 20⁰⁰ óráig tarthat. Az írásbeli munkák eredményét a szaktanárok a következő tanítási órán ismertetik.

A félévi és év végi vizsgák is délután kerülnek lebonyolításra. Ezeket a szaktanárok és a tanulók közötti megegyezés alapján el lehet kezdeni 14⁰⁰ óra előtt, de 20⁰⁰ óráig be kell fejezni. Félévkor minden tantárgyból vizsgázni kell. Az írásbeli vizsgák eredményét a szóbeli vizsgák napján tudják meg a tanulók. A szóbeli feleleteket a vizsgáztatók rögtön értékelik.

Év végén magyar nyelv és irodalomból, történelemből és idegen nyelvből írásban és szóban is vizsgázni kell. A többi tanult tantárgyból kötelező írásban vizsgázni. Ezen tantárgyakból a szóbeli vizsga csak elégtelen írásbeli esetén kötelező. Az év végi vizsgák eredményét a tanulók a szóbeli vizsgák után megtartott tantestületi megbeszélést követően tudják meg.

Javítóvizsgát tenni valamennyi tantárgyból, a tantestület által meghatározott időpontban lehet.

A dolgozatírások és a vizsgák időpontját a tanév első tanítási napján ki kell hirdetni. Az írásbeli beszámolók és a félévi vizsga halasztását, illetve az év végi vizsga pótló vizsgaként való letételét indokolt esetben írásbeli kérelemre az igazgató engedélyezheti. A vizsga mulasztásának igazolására és az új időpont kérvényezésére a vizsgát követő nyolc munkanap áll a tanuló rendelkezésére.

2.3. Tantárgyi rendszer

A *kötelező* tanítási órák a kerettantervben meghatározott tantárgyakon és tantervi modulokon kívül a *speciális képzés jellegét adó tantárgyakat* is tartalmazzák (A táblázatbeli jele: dőlten szedve.)

A *nem kötelező* tanórai foglalkozások az *emelt szintű nevelés-oktatás* tananyagának átadását szolgálják. Emelt szintű oktatást szervezünk minden kötelező érettségi tantárgyból és igény szerint minden olyan tantárgyból, amelyből érettségi vizsga tehető. Így a 11-12. évfolyamon a tanulók választhatnak természettudományos tantárgyat (fizika, kémia, biológia, földrajz), digitális kultúrát vagy utazás és turizmust.

Emelt szintű oktatás keretében a tantárgyat a kerettantervben előírt óraszámot heti kettő órával meghaladó tanórai foglalkozás alkalmazásával oktatjuk.

A tanulónak speciális képzési tantárgyán kívül *kettő* tantárgyból van lehetősége felkészülni az emelt szintű érettségi vizsgára.

Tanórán kívüli egyéb foglalkozások: énekkar, szakkör (az órarendi órákon kívüli idegen nyelv), érettségi felkészítés, korrepetálás (amennyiben ezekre lehetőségünk van); mindennapos testnevelés (atlétika, röplabda, úszás, tollaslabda, labdarúgás), fejlesztő órák (logopédia, magyar, matematika), gyógypedagógiai órák.

A *Magyar nyelv és irodalom* tantárgyat bontottuk *Magyar nyelv* és *Irodalom* tantárgyakra, kivéve a német nemzetiségi tagozat előkészítő 9. osztályában, az angol nyelvi előkészítő csoport 9. évfolyamán valamint emelt szinten választott tantárgyként.

Minden tantárgy esetében – minden tanévben – kötelező megtartani a helyi tantervben előírt óraszámok legalább 90 %-át.

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát a helyi tantervek tartalmazzák.

Az esti munkarend szerinti képzés tantárgyainak részletes követelménye és a tankönyvek kiválasztásának elvei megegyeznek a nappali munkarendével, ezért az eltérő óraszám miatt csak a témakörökre fordított órák számát rögzítjük.

2.4. Óratervek - NAT2020

**2020 szeptemberétől érvényben lévő helyi tanterveket az 2. számú melléklet tartalmazza.
Érvénybe lép a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben**

Jelölések:

- *: az osztály bontva van
- K: kötelező alapóraszám
- Sz: szabadon tervezhető óra

2020.09.01-től

NS: Német nyelvi speciális képzés								
Tantárgyak és óraszámok								
Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam	
	K	SZ	K	SZ	K	SZ	K	SZ
Irodalom	2		3		3		3	
Magyar nyelv	1		1		1		1	
Történelem	2		2		3		3	
Állampolgári ismeretek							1	
1. Idegen nyelv*	3	2	3	2	4		4	2
2. Idegen nyelv*	3		3		3	1	3	1
Matematika*	3		3		3		3	2
Fizika	2		3					
Kémia	1		2					
Biológia	3		2					
Földrajz	2		1					
Digitális kultúra*	2		1		2	1		
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Testnevelés	5		5		5		5	
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1		1		1		1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1		1	
Természettudomány vagy természettudományi emelt					2			
Kötött célú órakeret					(4)		(4)	
Kötelező alapóraszám	32		32		32		29	
Szabadon tervezhető		2		2		2		5
Kötelező és nem kötelező óraszámok összesen (maximális órakeret)	34		34		34		34	

A 2024/2025-ös tanévben a 12. évfolyamon nincs mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy, mert 11. évfolyamon heti 2 órában teljesítették a tantárgy kétéves követelményeit.

2020.09.01-től

IS: Digitális kultúra speciális képzés								
Tantárgyak és óraszámok								
Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam	
	K	SZ	K	SZ	K	SZ	K	SZ
Irodalom	2		3		3		3	
Magyar nyelv	1		1		1		1	
Történelem	2		2		3		3	
Állampolgári ismeretek							1	
1. Idegen nyelv*	3		3		4		4	
2. Idegen nyelv*	3		3		3		3	
Matematika*	3		3		3		3	2
Fizika	2		3					
Kémia	1		2					
Biológia	3		2					
Földrajz	2		1					
Digitális kultúra*	2	1	1	2	2	2		3
Gépirás		1						
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Testnevelés	5		5		5		5	
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1		1		1		1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1		1	
Természettudomány vagy természettudományi emelt					2			
Kötött célú órakeret					(4)		(4)	
Kötelező alapóraszám	32		32		32		29	
Szabadon tervezhető		2		2		2		5
Kötelező és nem kötelező óraszámok összesen (maximális órakeret)	34		34		34		34	

A 2024/2025-ös tanévben a 12. évfolyamon nincs mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy, mert 11. évfolyamon heti 2 órában teljesítették a tantárgy kétéves követelményeit.

2020.09.01-től

AS: Angol nyelvi speciális képzés								
Tantárgyak és óraszámok								
Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam	
	K	SZ	K	SZ	K	SZ	K	SZ
Irodalom	2		3		3		3	
Magyar nyelv	1		1		1		1	
Történelem	2		2		3		3	
Állampolgári ismeretek							1	
1. Idegen nyelv*	3	2	3	2	4	1	4	2
2. Idegen nyelv*	3		3		3		3	1
Matematika*	3		3		3		3	2
Fizika	2		3					
Kémia	1		2					
Biológia	3		2					
Földrajz	2		1					
Digitális kultúra*	2		1		2	1		
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Testnevelés	5		5		5		5	
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1		1		1		1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1		1	
Természettudomány vagy természettudományi emelt					2			
Kötött célú órakeret					(4)		(4)	
Kötelező alapóraszám	32		32		32		29	
Szabadon tervezhető		2		2		2		5
Kötelező és nem kötelező óraszámok összesen (maximális órakeret)	34		34		34		34	

A 2024/2025-ös tanévben a 12. évfolyamon nincs mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy, mert 11. évfolyamon heti 2 órában teljesítették a tantárgy kétéves követelményeit.

2020.09.01-től

E: Angol nyelvi előkészítő képzés									
Tantárgyak és óraszámok									
Tantárgy	9/Ny évfolyam	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam	
	K	K	SZ	K	SZ	K	SZ	K	SZ
Képességfejlesztés – Magyar nyelv és irodalom	3								
Irodalom		2		3		3		3	
Magyar nyelv		1		1		1		1	
Történelem		2		2		3		3	
Állampolgári ismeretek								1	
1. Idegen nyelv*	15	3	2	3	2	4	1	4	2
2. Idegen nyelv*	3	3		3		3		3	1
Képességfejlesztés – Matematika	2								
Matematika*		3		3		3		3	2
Fizika		2		3					
Kémia		1		2					
Biológia		3		2					
Földrajz		2		1					
Digitális kultúra*	3	2		1		2	1		
Ének-zene		1		1					
Vizuális kultúra		1		1					
Testnevelés	5	5		5		5		5	
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1	1		1		1		1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret						1		1	
Természettudomány vagy természettudományi emelt						2			
Kötött célú órakeret						(4)		(4)	
Kötelező alapóraszám	32	32		32		32		29	
Szabadon tervezhető			2		2		2		5
Kötelező és nem kötelező óraszámok összesen (maximális órakeret)	32	34		34		34		34	

A 2024/2025-ös tanévben a 12. évfolyamon nincs mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy, mert 11. évfolyamon heti 2 órában teljesítették a tantárgy kétéves követelményeit.

2020.09.01-től

ÁK: Általános tantervű közigazgatási ismeretekkel bővített képzés								
Tantárgyak és óraszámok								
Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam	
	K	SZ	K	SZ	K	SZ	K	SZ
Irodalom	2		3		3		3	
Magyar nyelv	1		1		1		1	
Történelem	2		2		3		3	
Állampolgári ismeretek							1	
1. Idegen nyelv*	3	1	3	1	4		4	
2. Idegen nyelv*	3		3		3		3	
Matematika*	3		3		3		3	2
Fizika	2		3					
Kémia	1		2					
Biológia	3		2					
Földrajz	2		1					
Digitális kultúra*	2	1	1	1	2			1
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Testnevelés	5		5		5		5	
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1		1		1		1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1		1	
Közigazgatási ismeretek						2		2
Természettudomány vagy természettudományi emelt					2			
Kötött célú órakeret					(4)		(4)	
Kötelező alapóraszám	32		32		32		29	
Szabadon tervezhető		2		2		2		5
Kötelező és nem kötelező óraszámok összesen (maximális órakeret)	34		34		34		34	

Felnőttoktatás, esti munkarend szerinti képzés

Tantárgyak és óraszámok

Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam	
	K	SZ	K	SZ	K	SZ	K	SZ
Irodalom	2		2		2		2	
Magyar nyelv	1		1		1		1	
Történelem	2		2		2		2	0,5
Állampolgári ismeretek							1	
Idegen nyelv	2	1	2	1	3	1	3	
Matematika	3		3		3	0,5	3	
Fizika	1		1					
Kémia	1		1					
Biológia	1		1					
Földrajz	1		1					
Digitális kultúra	1		1		0,5	0,5		
Művészetek					0,5		1	
Osztályközösség-építés	1		1		1		1	
Mozgókép-kultúra és médiaismeret							1	
Természettudomány					2			
Kötelező alapóraszám	16		16		15		15	
Választott érettségi tárgy								1,5
Szabadon tervezhető		1		1		2		2
Kötelező és nem kötelező óraszámok összesen (maximális órakeret)	17		17		17		17	

Az idegen nyelv esetében angol és német nyelv közül lehet választani, amennyiben a minimum létszám eléri a 8 főt. A választott érettségi tárgynak megfelelően érettségi előkészítő órákat tartunk, akár csoportbontással több tárgyból is, ha legalább a tanulók 15 % ezt igényli.

2.5. Tantárgyak, tananyagok

Az esti képzésen azonos a nappali tagozaton leírtakkal.

A tantárgyi programok tantervei/tanmenetei készítésénél az egyes tantárgyak éves óraszámának megállapításához figyelembe vehető tanítási hetek száma:

- Az 9-11. évfolyamokon: 36 hét; 2020-2024 között 34 hét, 2024-től 36 hét
- A 12. évfolyamon: 28 hét, 2024-től 32 hét

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

- A tankönyvekben a tananyag részletezése, felosztása legyen az érettségi vizsgára, valamint a tagozatainknak megfelelő.
- A leginkább elfogadott tudásanyagot tartalmazza.
- Nyelvezete feleljen meg a tanulók átlagos fejlettségi szintjének.
- A szakszavak és szakkifejezések mennyisége és nehézségi szintje feleljen meg a tanulók életkorából következő fejlettségi szintnek.
- A fogalomrendszere logikus struktúrában tartalmazza az egyes tananyagrészeket.
- Szerkezete és megfogalmazási módja alapján alkalmas legyen iskolai munkára és egyéni, otthoni tanulásra is.
- Biztosítsa a feltételeket a készségek és képességek differenciált fejlesztésére.
- Világosan megfogalmazott, tömör mondatok, kiemelések, definíciók, szöveghez illő ábra- és képanyag.
- Legyenek benne kérdések, feladatok is, de ne váljon munkafüzeté! Elsődleges szempont az ismeretközlés és magyarázat.
- Mérsékelt árfekvés.
- Könyvkötészetileg legyen tartós.
- Az iskola törekszik arra, hogy egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára.

4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Erkölcsei nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Pedagógiai feladatok megvalósítása

- kulcskompetenciák megalapozása,
- együttműködési készség fejlesztése,
- a tanulói tudás megalapozása,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajtátsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi

tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.

Pedagógiai feladatok megvalósítása

- kötelességérzet kialakítása,
- kulcskompetenciák megalapozása,
- együttműködési készség fejlesztése,
- a tanulói tudás megalapozása,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Ezen értékrendek kialakítása, fejlesztése az iskola feladata is. Összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között.

Pedagógiai feladatok megvalósítása

- kötelességérzet kialakítása,
- kulcskompetenciák megalapozása,
- együttműködési készség fejlesztése,
- a tanulói tudás megalapozása,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret a társas kapcsolati kultúra alapja. Cél, hogy tudatosuljon diákjainkban, hogy a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez.

Pedagógiai feladatok megvalósítása

- iskolai fegyelem és figyelem kialakítása,
- kulcskompetenciák megalapozása,
- együttműködési készség fejlesztése,
- a tanulói tudás megalapozása,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Az intézményünk ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése.

Pedagógiai feladatok megvalósítása

- kulcskompetenciák megalapozása,
- a tanulói tudás megalapozása,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,

- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,

A testi és lelki életre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Pedagógiai feladatok megvalósítása

- kulcskompetenciák megalapozása,
- a tanulói tudás megalapozása,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT-tal összhangban iskolánk célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Pedagógiai feladatok megvalósítása

- kötelességérzet kialakítása,
- kulcskompetenciák megalapozása,
- együttműködési készség fejlesztése,
- a tanulói tudás megalapozása,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pedagógiai feladatok megvalósítása

- kötelességérzet kialakítása,
- kulcskompetenciák megalapozása,
- a tanulói tudás megalapozása,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása,

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Pedagógiai feladatok megvalósítása

- teljesítmények növelése,
- kulcskompetenciák megalapozása,
- a tanulói tudás megalapozása,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Pedagógiai feladatok megvalósítása

- kulcskompetenciák megalapozása,
- együttműködési készség fejlesztése,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
-
- a tanulói tudás megalapozása,

Médiatudatosságra nevelés

A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

Pedagógiai feladatok megvalósítása

- kulcskompetenciák megalapozása,
- a tanulói tudás megalapozása,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Pedagógiai feladatok megvalósítása

- tanulási módszerek kialakítása,
- motiváció megteremtése,
- tanulásszervezés,
- teljesítmények növelése,
- kulcskompetenciák megalapozása,
- a tanulói tudás megalapozása,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával, fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A középiskolai nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

5. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A törvényben előírtaknak megfelelően minden évfolyamon megszervezzük a mindennapos testnevelést heti öt testnevelésóra keretében.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek estében a pedagógusválasztás szabályai

6.1. Választható tantárgyak

A tanulóknak iskolánkba való jelentkezésükkor van lehetőségük kiválasztani a speciális képzést meghatározó tantárgyat.

6.1.1. Angol nyelvi speciális képzés

Soknyelvű, globális világunkban alapvető dolog a nyelvtanulás és nyelvtudás. Iskolánk már a kezdetektől fogva nagy hangsúlyt fektetett a nyelvtanításra. Városunkban a német nemzetiségi nyelvi örökség ápolása természetessé tette a többnyelvűséget, így a rendszerváltás után az angol nyelv tanulása iránt is nagy igény mutatkozott. Felismerve a változó munkaerőpiac elvárásait, a multinacionális vállalatok megjelenésével egy időben 1989-ben indítottuk első angol speciális osztályunkat. Az Európai Unióhoz való csatlakozás is hozzájárult ahhoz, hogy az érdeklődés az angol nyelv iránt folyamatosan nőtt.

Napjainkban az angol nyelv megfelelő szintű használata nemcsak egy szűk réteg kiváltsága kell, hogy legyen, hanem egyre inkább alapvető szükségszerűség. Változó világunkban a nyelvtudás nemcsak munkalehetőség, az egyéni boldogulás eszköze, hanem a kultúrák közti megértést és elfogadást is messzemenően szolgálja, így személyiségfejlesztő, nevelő hatása vitathatatlan, különösen középiskolás, fiatal felnőtt korban.

2004-ben iskolánk elsőként csatlakozott a kormány Világ-Nyelv programjához, amely az idegennyelv-tudás fejlesztésére jött létre. Az öt évfolyamos első angol nyelvi előkészítő csoportok, és a 2009/2010-es tanévtől kezdve az angol nyelvi előkészítő osztályok azzal a céllal indultak, hogy az esélyegyenlőség elve alapján minden tanulóknak, aki ezt a képzési formát választja, lehetőséget adjunk a kezdeti intenzív nyelvtanulásra, amely utána az angol nyelvi speciális képzéssel folytatódik. A négy évfolyamos angol nyelvi speciális képzésen is intenzív nyelvtanulásra van lehetőség. Az angol nyelv előzetes ismerete továbbra sem feltétele annak, hogy egy tanuló a nyelvi speciális osztályba vagy az előkészítő osztályba felvételt nyerjen, habár különösen a nyelvtanulás kezdeti szakaszában előnyt jelenthet. A képzés sajátossága az is, hogy a változatos tanulási módszerek megismerése után ösztönözzük a tanulókat a számukra legmegfelelőbbek kiválasztására, hogy képesek legyenek nyelvtudásukat fenntartani, folyamatosan fejleszteni, és a későbbiekben a felsőfokú tanulmányokhoz kapcsolódó megfelelő szintű szaknyelvi tudást akár önállóan megszerezni. Ezt segítve igény esetén minden tanévben angol nyelvterületre önköltséges kirándulás szervezésében veszünk részt, melynek programját utazásszervező szakember állítja össze, aki kíséri is a csoportot.

A képzés azt is lehetővé teszi, hogy a tanulók egyéni ütem szerint haladjanak, így a 10–12. évfolyamokon sikeres közép- és emelt szintű angol nyelvi érettségi vizsgát tegyenek. Fontosnak tartjuk, hogy minél több tanulóknak tegyen középfokú nyelvvizsgát. Mivel a B2 szintű tudás és az ezt igazoló középfokú C típusú nyelvvizsga megszerzése a kellőképpen motivált és szorgalmas tanulók számára reális cél, nagy hangsúlyt fektetünk a célirányos felkészítő munkára. Igény szerint a felsőfokú nyelvvizsgára is felkészítjük az érdeklődő tanulókat.

6.1.2. Általános tantervű közigazgatási ismeretekkel bővített képzés

A nyelvi és számítógépes ismertek elsajátítása mellett szüksége van a tanulóknak arra is, hogy a mindennapi élet szervezésében és ügyintézésében is jártasságot szerezzenek. Elengedhetetlenné vált, hogy az általános közigazgatási ügyek világában a tanuló eligazodjon, képes legyen a társadalmi felelősségvállalásra, érdeklődjön a közügyek iránt.

A tantárgy célja, hogy gyakorlati ismereteket nyújtson az elméleti tudás mellett, cselekvő elkötelezettségre neveljen, és mindezt összhangba hozza a társadalmi felelősségvállalás elveivel. További célja még, hogy elősegítse a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi és társas képességeket, ezáltal pedig hozzájáruljon ahhoz, hogy a tanuló a haza felelős polgárává váljék, reális önismerete és szilárd erkölcsi ítélőképessége alakuljon ki, legyen képes felelősen dönteni és önállóan tudjon tájékozódni, véleményt formálni és cselekedni.

A tantárgy bemutatja az állami működéshez, a hatalmi ágak megosztásához, az alapvető emberi és állampolgári jogokhoz, a jogrendszer működéséhez kapcsolódó legfontosabb elveket és szabályokat. További sajátossága az is, hogy a tanuló életkorához igazodva, érdeklődésének fenntartásával veszi sorra azokat a legfontosabb közigazgatási ügyeket (adózás, vállalkozás indítása, igazolványok beszerzése, rendészeti ügyek elintézése, civil szervezetek működésének megismerése), melyekkel a mindennapi életben találkozhat. A tanórák során lehetőség nyílik ezen ügyek egyéni vagy kiscsoportos projekt munka keretében történő feldolgozására. Mindez segíti és erősíti az élményszerű tanulást, közelebb hozza a tanulóhoz a közigazgatás mindennapi működését és támogatja a projektben való gondolkodás fontosságát illetve készíti az együttműködésre.

6.1.3. Digitális kultúra speciális képzés

Ezen ismeretek birtoklása korunk követelménye, kihívása. A tárgyi feltételek biztosítottak, eszközeinket folyamatosan karbantartjuk. Az internethálózatra való bekapcsolódással lehetőségeink köre kitágult.

Az informatikai ismeretek elsajátítása során a középfokú szakmai szint elérése a cél.

A **digitális kultúra** speciális képzés létjogosultsága az információrobbanás korában nem lehet kérdés. A munkaerőpiaci kereslet folyamatosan igazolja e képzés fontosságát. A továbbtanulni nem szándékozó diákok munkába állásának esélyei jelentősen javulnak. A továbbtanulási lehetőségek köre is kitágul az informatika irányába. A feltételek adottak ahhoz, hogy a gimnázium összes diákja megszerezze az informatika alapismereteit. 2004 óta intézményünk **ICDL-vizsgaközpontként** működik, a tanulóknak lehetőségük van egységes európai számítógép-használói bizonyítvány megszerzésére, amely a felhasználói ismereteket, az informatikai írástudás meglétét hivatott igazolni. A nemzetközi vizsgarendszer világméretűvé válása okán arculatváltásra és névváltozásra került sor: Az ECDL (European Computer Driving Licence) elnevezést fokozatosan az ICDL – a digitális kompetenciák tanúsítványa (ICDL – the digital skills standard) elnevezés váltja fel.

A vizsgázónak az első vizsgája megkezdése előtt regisztrálnia szükséges az ICDL programba. A regisztráció korlátlan ideig érvényes, a vizsgázó a vizsgákat bármikor leteheti.

A digitális kultúra speciális képzés keretében 4 évig tanulnak a diákok digitális kultúrát és 1 évig gépírást. A **gépírás** ismerete szorosan összefonódik az informatika oktatásával. A tárgyi és személyi feltételek adottak. Új, korszerű oktatóprogramunk van. A számítógépes gépírás és a digitális kultúra ismerete a továbbtanulni nem kívánók vagy nem tudók számára a munkaerő piacon növeli az esélyeket. Célunk a tízujjas vakírás megtanítása olyan szinten, hogy a gépírás a hivatali munka egyik bázisa legyen.

6.1.4. Német nyelvi speciális képzés

„Englisch ist ein Muss, Deutsch ist ein Plus!” Ez a mottója a német nyelvi speciális képzésnek.

Mór német nemzetiség öröksége és kultúrája, Magyarország földrajzi elhelyezkedése, a német nyelven beszélő országok közelségei és munkaerőpiaca, s nem utolsósorban a multikulturalitás iránti törekvések és integrációk újra hangsúlyossá teszik a német nyelv elsajátításának fontosságát.

Vitathatatlan, hogy az idegennyelv-tudás megszerzése létkérdés. A mai nyitott világban egy idegennyelv ismerete már nem elég. A munkavállalás, a felsőfokú tanulmányok és a mindennapi élet változása, a mobilizációs törekvések megkövetelik, hogy legalább 2 nyelvben jártasságot mutassunk. Ennek a tudásnak a megszerzése a középiskolai évekre, tanulmányokra esik.

A német nyelv hagyományai régióinkban több száz évre nyúlnak vissza, szinte minden családban vannak német felmenők. Iskolánkban az emelt óraszámú nyelvoktatás a német irodalmi nyelv alapos elsajátítását tűzte ki célul, egy biztos, élő és használható nyelvtudás megszerzését tesszük lehetővé diákjaink számára. A nyelvvizsga megszervezése is nagy motivációs erővel hat. Mindemellett igyekszünk figyelembe venni a diákjaink képességeit is, így a hazánkban akkreditált nyelvvizsgák közül mindig a személyre szabottan megfelelő típust ajánljuk nekik. Tanáraink folyamatosan továbbképzéseken informálódnak a legújabb nyelvvizsga-követelményekről. A mindennapi munkánkat színesebbé teszik külföldi tanulmányi útjaink, nemzetközi projektjeink (Németország, Ausztria), ahol a diákok megszerzett ismereteiket felhasználva tájékozódhatnak és új ismeretekre tehetnek szert az adott ország kultúrájával kapcsolatban, illetve megismerhetik az ott élő emberek életét.

Meggyőződésünk, hogy az EU országokban a német nyelvvizsgát diákjaink érvényesíteni tudnak és nyitott, fejlődésre kész tagjaivá válnak az európai közösségnek.

A német nyelvtudás megszerzése a diákok számára stratégiai jellegű célkitűzés, egzisztenciális biztonságuk sarkköve lehet.

6.1.5. Német nemzetiségi képzés

Városunk sajátossága, hogy részben német nemzetiségi település, mint a város környéki falvak közül is néhány. Ebből adódik, hogy több általános iskola pedagógiai programjában szerepel a nemzetiségi oktatás. Gimnáziumunk lehetőséget biztosít – a szülői és tanulói igényeknek megfelelően – a középfokon e program folytatására. A hagyományos nyelvoktató kisebbségi oktatás helyett a kétnyelvű kisebbségi oktatási forma irányában kell a jövőben fejleszteni e programot, hogy minél több tantárgyat német nyelven tudjunk oktatni. Ennek egyik nagyon fontos feltétele, hogy a jövőben meghirdetett pedagógus álláshelyeknél előnyben részesüljenek azok a pályázók, akik német nyelvtudással rendelkeznek és tantárgyukat tudják is oktatni e nyelven.

Kiemelt feladatként kezeljük a német nemzetiségi oktatást.

Mivel a családok jelentős része nem beszéli a nemzetiség nyelvét, kevés az élő hagyomány, az iskola feladata a beszédtanításon túl a még meglévő hagyományok gyűjtése, a nemzetiségi kultúra őrzése, átörökítése, ápolása.

Cél, hogy a sikeresen érettségiző diák nyelvtudása a felsőfokú nyelvvizsga elvárásainak megfeleljen.

Német nemzetiségi osztályainkban több tantárgyat (német nyelv és irodalom, történelem, földrajz, filozófia, népismeret, tánc) tanulnak német nyelven a diákok. Az itt folyó munka eredményességét mutatja, hogy a negyedik év során a tanulók egy része megszerzi a „Sprachdiplom”-bizonyítványt, amely európai szintű elismerése a magas szintű nyelvismeretnek. Az érettségi bizonyítvánnyal együtt felső- vagy középfokú nyelvvizsga bizonyítványt is kapnak a diákok.

Nagy gondot jelentett azonban a tagozat utánpótlása. Évről évre csökkent az ide jelentkező diákok száma. Több tantárgy idegen nyelven való tanulása megfelelő nyelvi előkészítés nélkül kudarcélményt vált ki a diákokban.

A nemzetiségi tagozat fennmaradásának ill. megerősödésének záloga volt az egy éves nyelvi előkészítő képzés megszervezése, beindítása és integrálása a német nemzetiségi képzésbe. Az előkészítő év esélyt ad a felzárkózásra a reál tantárgyakat illetően is. Megteremti annak lehetőségét, hogy a diákok az említetteken kívül még több tantárgyat tanuljanak idegen nyelven. A megfelelő nyelvi felkészítés igénye évről évre elhangzott diákok, szülők, tanárok részéről.

Nagy öröm számunkra, hogy kérésünk meghallgatásra talált. A helyi és az országos német kisebbségi önkormányzat támogató ajánlásával fenntartónk hozzájárult ahhoz, hogy a 2001/2002-es tanévtől beindítsuk a tagozat egy éves nyelvi előkészítő képzését. Így a német nemzetiségi tagozat képzése 2001-től öt éves.

6.1.6. Utazás és Turizmus tantárgy

Az *Utazás és Turizmus* tantárgy oktatásának kialakult hagyományai vannak. A tárgy oktatása az American Express Foundation kezdeményezésére indult, a Global Tourism and Partnership (GTTP) támogatásával működik. A program hazai gondozója a Magyarországi Utazás és Turizmus Egyesület, a tantárgyat nem szakképzési programként, hanem fakultációs közismereti tantárgyként ajánlja gimnáziumok számára.

A program célja:

- segíteni a magyar fiatalokat abban, hogy kulturált és igényes turistákká, illetve vendéglátókká váljanak;
- növelni az esélyt arra, hogy a tovább nem tanulók az idegenforgalom területén tudjanak elhelyezkedni;
- pályaválasztási orientáció;
- átfogó képet adni a hazai és nemzetközi idegenforgalmi üzletág lehetőségeiről és legfontosabb jellemzőiről.

A program tartalma és feladatköre arra ösztönöz tanulót és pedagógust egyaránt, hogy külső információforrásokat keressen és használjon. Ehhez szükség van partnervállalatok hálózatára, olyan cégek, idegenforgalmi egységek segítségére, amelyek – felismerve a program fontosságát –, szívesen segítenek a munkában.

A program 8 modulból áll.

1. Turizmus a számok tükrében; Az idegenforgalom sajátosságai; Az utazás adminisztratív elemei
2. Az utazási döntés; A szervezett utak típusai
3. Szálláshelyek, közlekedés, vendéglátás
4. Programszervezés; Vendégváró helyszínek
5. Környezetvédelem
6. Vállalkozások az idegenforgalomban
7. Marketing
8. Falusi turizmus

A programot, vagy egy annak egy választott részét angol nyelven is el lehet végezni. Az ismeretek elsajátítását segíti a *Passport* című tananyag és annak kiegészítő részei: a technológiai modul, valamint a fenntarthatósággal és az ügyfélkapcsolatokkal foglalkozó rész. A *Passport* elvégzésével és a portfólió összeállításával oklevél szerezhető.

Az iskolai oktatás mellett a diákok gyakorlati képzésen is részt vesznek, hogy tapasztalatot szerezzenek az idegenforgalom egyes vállalkozásainak működéséről.

A követelmények teljesítéséről a bizonyítványban osztályzatot, a program végén pedig oklevelet kaphatnak a tanulók, és középszintű érettségi vizsgát is tehetnek belőle.

6.2. Választható foglalkozások

Lehetővé tesszük nyelvvizgára, érettségire (matematika, történelem, idegen nyelvek, testnevelés, digitális kultúra) felkészítő foglalkozásokon, való részvételt, ahol az érdeklődő, tehetséges tanulók tovább mélyíthetik tudásukat.

6.3. Pedagógusválasztás

Iskolánk személyi feltételei nem teszik lehetővé a pedagógusválasztást, de tanulóink szabadon választhatnak, hogy milyen foglalkozásokon szeretnének tevékenykedni.

7. Azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést az iskola kötelezően vállal, továbbá a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát

Lehetővé tesszük minden kötelező és több választható vizsgatárgyból a kétszintű érettségire történő felkészülést. A 11-12. évfolyamon a tanulók emelt szinten heti 2 órában választhatnak természettudományos tantárgyat (fizika, kémia, biológia, földrajz), informatikát/digitális kultúrát, heti 2 órában utazás és turizmust (a szükséges minimum létszám megléte esetén a csoport mindenképpen indul); ez nyilvánvalóan elősegíti a tanulók sokoldalú, általános műveltségének kialakítását. A meghirdetett emelt szinten választható tantárgyak listáját április 15-ig elkészíti az iskola, ami tartalmazza, hogy melyik tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja tanítani. Az elkészített listát az intézményben a tanári szoba mellett található központi hirdető táblára kifüggesztve tesszük közzé. A tanuló május 20-ig eldönti, hogy mely emelt szintű felkészítő foglalkozáson kíván részt venni, melyet aláírt szülői nyilatkozattal alátámaszt. A vizsgákra történő felkészülést az iskola a nem kötelező (szabadon választható) tanórai foglalkozások keretében teszi lehetővé. Minden évben a kötelező érettségi tantárgyakon kívül a tanulók igényének megfelelően legfeljebb 5 tantárgyból vállaljuk az emelt szintű felkészítést (a csoport elindításához az évfolyam minimum 5%-nak jelentkezése szükséges).

Iskolánk a következő tantárgyakból biztosítja a törvény által előírt érettségi vizsgára történő felkészítést:

Középszinten

magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, angol és német nyelv, digitális kultúra, állampolgári ismeretek, biológia, fizika, földrajz, kémia, vizuális kultúra, ének-zene, testnevelés, közigazgatási ismeretek

Emelt szinten

magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, angol és német nyelv, digitális kultúra, biológia, fizika, földrajz, kémia, testnevelés, közigazgatási ismeretek

Érettségi vizsga abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja. A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a helyi tantervek tartalmazzák.

8. A középszintű érettségi témakörei

A középszintű érettségi témaköröket minden tantárgyból a Helyi tanterv részletes követelményei tartalmazzák.

9. A tanuló tanulmányi munkája írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei**9.1. A tanuló tanulmányi munkája írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai****9.1.1. A beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái**

Házirendünk is szabályozza a dolgozatírás rendszerességét, módját. A pontozásos rendszerrel értékelt *írásbeli* számonkérő dolgozatok esetén a pontrendszert előre kialakítjuk és a feladatok mellett az elérhető pontszámokat is közöljük. A pontok érdemjegyekre történő átváltása egységesen megállapított százalékarányok szerint történik a reális eredmény érdekében:

Százalékarányok	Átváltás érdemjegyre
85%-100%	5 (jeles)
70%-84%	4 (jó)
55%-69%	3 (közepes)
40%-54%	2 (elégséges)
0%-39%	1 (elégtelen)

Törekszünk a folyamatos *szóbeli* számonkérésre. A röpdolgozat írásbeli feleletnek számít.

Minden tantárgyból félévenként minimum a heti óraszámnál eggyel több érdemjegy alapján osztályozzuk a tanulót. A félévi és az év végi osztályzat kialakításakor a témazáró dolgozatok nagyobb súllyal, kétszeresen veendő figyelembe, a projektfeladat háromszorosan, a szorgalmi jegy 50%-kal, a többi érdemjegy azonos értékű. A szülőket a Kréta útján rendszeresen értesítjük gyermekük továbbhaladásáról. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítéséről a pedagógus a közléstől számított 5 tanítási napon belül gondoskodik.

A tantestület dolgozik azon, hogy az objektív értékelés érdekében a munkaközösségek közösen elkészítsék az egyes tantárgyi témakörök lezárását szolgáló tesztlapokat, feladatlapokat, kidolgozzák a minimum- és optimum-követelményeket.

A számonkérés formái

- szóbeli felelet
- kiselőadás, beszámoló
- témazáró dolgozat
- témazáró felelet
- témaközi dolgozat
- röpdolgozat (írásbeli felelet)
- próbaérettségi eredménye
- órai munka
- házi feladat, házi dolgozat
- projektfeladat
- gyűjtőmunka
- félévi, év végi vizsga
- külső vizsga eredménye
- versenyen nyújtott teljesítmény
- iskolán kívüli munka

A felsorolt számonkérési formák során a tanulói teljesítményt érdemjegyekkel értékelhetjük. Az e-naplóba a témazáró dolgozatok jegye *piros* színnel, az emelt órákon szerzett érdemjegyek *zöld* színnel; a többi érdemjegy jegytípustól függően az e-naplóbeli színnel kerül beírásra.

Közigazgatási ismeretek tantárgy projektfeladata**Célja**

A projektfeladatokat évfolyam szinten, a kerettanterv, a helyi tanterv és Mór Város sajátosságai figyelembevételével állítjuk össze és fogalmazzuk meg. A feladatok célja, hogy a tanulók az elméleti ismeretek elsajátítása mellett, a gyakorlatban is megtapasztalják a tantárgy lényegét. További célja, hogy a feladatmegoldás során élményszerűen, egyénileg vagy kiscsoportokban (max. 2-3 fő) dolgozzanak. Továbbá a gyakorlati megközelítésből fakadóan jártasságot szerezzenek a témában és képesek legyenek azokat kreatívan, a hatályos jogszabályoknak megfelelően megvalósítani. Ismereteiket bővítsék a közfeladatok ellátásának rendszerében. Képesek legyenek összefüggésekben gondolkodni és dolgozni.

A projektfeladatokat évfolyamokra lebontva dolgozzuk ki, melyekhez értékelési szempontokat fogalmazzunk meg. A feladatokat határidőre kell elkészíteni, melyet az adott tanév, adott félévének első tanóráján a diákokkal ismertetünk, valamint a Kréta felületen a szülők számára is közzétesszük.

Értékelése

A feladatok szakszerű értékelésében az adott szervezet (Mór Városi Önkormányzat, Fejér Vármegyei Kormányhivatal Móri Járási Hivatala, Móri Kormányablak) és azok közszolgálati tisztviselőit kérjük fel. A végső érdemjegyeket, a szakvélemények figyelembevételével, a pedagógus határozza meg az értékelési skála alapján.

A tanuló a félévi projektfeladatára a Kréta rendszerben „projektfeladat” elnevezéssel 300 %-os súlyozású érdemjegyet kap.

Írásbeli projekt elérhető összes pontszám: 60 pont

✓ -Dolgozat eredetisége, források	3 pont
✓ -Feladat megértése	2 pont
✓ -Forma	3 pont
✓ -Terjedelem	2 pont
✓ -Szerkesztés	7 pont
✓ -Nyelvezet	3 pont
✓ -Információgyűjtés	10 pont
✓ -Fogalomhasználat	6 pont
✓ -Lényegkiemelés, logikai kapcsolatok	16 pont
✓ -Érvelés, véleményalkotás	8 pont

9.1.2. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Formái

A tényekre épülő értékelés feltételezi a rendszeres és változatos számonkérést. Az írásbeli számonkérés formáit illetően tantárgyanként érdemi különbségek lehetnek. Egy-egy nagyobb téma feldolgozását *témazáró dolgozat* zárja le. A napi munka értékelésére alkalmas az *írásbeli felelet* (röpdolgozat), mely rendszeres tanulásra szoktatja a diákokat. A nyelvi tudás ellenőrzésére speciális forma a *szódolgozat*, a *képleírás* és a *fordítás*. Egyre gyakoribb ellenőrzési forma a *tesztlap*, a *feladatlap*. A *fogalmazás*, az *esszé* íratásának lényege egy-egy téma átfogó, megfelelően felépített, részletes bemutatása. A topográfiai jártasság *topográfiai munkatérképek* (vaktérképek) kitöltésével ellenőrizhető.

Rendje

A nagydolgozatok vagy témazáró dolgozatok írásának tényét legalább egy héttel előbb közölni kell a tanulókkal. Nagydolgozatnak minősül minden olyan írásbeli számonkérés, amely egy nagyobb tanítási egység, téma után írandó. Egy nap legfeljebb kettő nagydolgozat íratható. A megbeszélte időpontot a szaktanár bejegyzzi az e-naplóba, hogy a tanártársaival elkerüljék az osztály túlterhelését. Az iskolai írásbeli beszámoltatás többi formája akár bejelentés nélkül is minden órán alkalmazható.

Korlátai

A témazáró dolgozatok számát a tanév kezdetén ismertetni kell a tanulókkal.

Ha a tanuló mulaszt, akkor a következő órán nem kérhető számon, hosszabb mulasztás esetén a számonkérés az anyag pótlása utánra kitolódik.

Ha a tanár lehetőséget ad a diáknak, hogy írásbeli beszámolóját egész órán írja, ez a diák az adott órán vett új tananyagból a következő órán nem kérhető számon.

Minden tantárgyra érvényes szabálynak tekintjük, hogy egy tanuló egy órán csak egy megadott formában kérhető számon.

Az értékelésben betöltött szerepe

Az írásbeli beszámolók fontos szerepet játszanak a tanulók munkájának értékelésében. A tanév során egyenlően kerülnek elosztásra a tanítási folyamat előrehaladásának megfelelően. A tantervi követelményeknek felelnek meg, a tanultakat tartalmazzák, s nem lehet bennük semmiféle mesterségesen hozzátett nehezítés.

A félévi és az év végi osztályzatot az összes érdemjegy átlaga alapján állapítjuk meg. Az átlagszámításnál *súlyozottan* szerepelnek a témazáró dolgozatok érdemjegyei (két jegyet érnek). Az év végi osztályzatot az egész évi érdemjegyek alapján határozzuk meg. A tanuló javára a szaktanár figyelembe veheti az órai aktivitást, a fejlődési tendenciát, továbbá a tanórán kívüli tantárgyi tevékenységet, a versenyeredményeket is. A javasolt osztályzatokat az osztályozó értekezlet előtti napig a szaktanár az e-naplóban rögzíti. Abban az esetben, ha a tanuló osztályzata nincs összhangban a tantárgy helyi tantervében rögzített követelményekkel, az osztályfőnök a szaktanárral vagy a munkaközösség-vezetővel beszélgetést kezdeményez.

Amennyiben az osztályzat 1,00-dal vagy nagyobb mértékben tér el az érdemjegyek súlyozott átlagától, a tantestület meghallgatja a szaktanár álláspontját, és indokolt esetben a tanuló javára módosítja az osztályzatot.

Az emelt szintű érettségire készülők teljesítményének értékelése a 11. és a 12. évfolyamon félévkor és év végén külön osztályzattal történik az alaptantervi képzéstől.

9.1.3. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai

A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.

A szaktanárok saját felelősségük szerint határozzák meg a házi feladatok mennyiségét, elkerülve a tanulók túlterhelését. Törekedünk arra, hogy az írásbeli és a szóbeli feladatok megfelelő arányban legyenek. A rendszeres otthoni készülés a tanulási folyamat fontos része. Célszerű minden órán közösen ellenőrizni az otthoni feladatokat, hiszen a típusibák kiinduló pontként szolgálnak a továbblépéshez.

A tanulók a tanítási szünetek idejére (őszi, téli, tavaszi és nyári szünetre) – a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot, legfeljebb szorgalmi feladatokat.

9.2. A tanuló tanulmányi munkájának diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Iskolánk értékelési rendszere – a legfontosabb alapelvből, a gyermekközpontságából következően – személyre szóló, ösztönző, fejlesztő, nyílt, rendszeres, a személyiségi jogok tiszteletben tartásával a tanulókkal együttműködve történik.

Az értékelés célja

Rendszeres visszacsatolás, átfogó, az iskolai tanulmányi időszakára kiterjedő személyiségfejlesztés, az önértékelési képesség, s ezen belül az önálló tanulásra való képesség és igény kialakítása.

Az értékelés alapja: a tantárgyak programjában megfogalmazott követelmény.

Az értékelés feltétele

- a tantárgyi követelmények alapos ismerete és jó körülhatárolása
- a követelmények közzététele a tanulók körében (a helyi tantervben tantárgyanként)
- tanulók személyiségének az ismerete

Az értékelés módja, típusai

Diagnosztikus értékelést alkalmazunk tanév elején ill. egy-egy nagyobb tematikus egység indításakor, aminek célja, hogy információt kapjunk az előzetesen tanult ismeretekről. Ez az eljárás tájékoztathat a tanulók tudásáról, készségeiről és képességeiről. Kiderítjük a tanulás során várható problémákat, a tanulási nehézségek okait. Mindezek ismeretében a későbbi tanítási-tanulási folyamat jobban irányítható, felépíthető és szervezhető.

Leggyakrabban és általánosan a formatív értékelést használjuk. Ezt az értékelést elsősorban a tanítási-tanulási folyamat közben alkalmazzuk, az aktuális tudásszint vagy készség szint magállapítása céljából. Így válik világossá, mennyire sikerül a tanulási célokat elérni. Célunk a fejlesztés, a formálás illetve az ezt befolyásoló tényezők, tudáselemek és motivációk feltárása.

A formatív értékelés az alapja az összegző értékelésnek. *Szummatív* értékelésre egy nagyobb tanulási egység vagy egy teljes tanítási téma befejezésekor kerül sor, az esetek többségében írásban, tantárgyanként meghatározott formában. A szummatív értékelés célja a tanulók közötti különbségek feltárása és azok érdemjeggyé történő alakítása. Az ily módon kapott jegyek irányadóak mind a tanárok, mind a tanulók számára, és fontosak a tanítás-tanulás folyamatának visszacsatolása szempontjából is. Csak a hagyományos, a törvényben foglalt értékelési kategóriákat használjuk, évközben érdemjegyeket, félévkor és tanév végén osztályzatokat.

A *fejlesztő* funkció ahhoz járul hozzá, hogy a tanuló az értékelés során soha sem egy statikus állapotról kapjon visszajelzést, hanem a fejlődés perspektívájában helyezze el a tanár a munkáját. Biztosítjuk értékeléskor a fejlődés lehetőségéről, esélyéről a tanulókat, rámutatunk arra, hogy az aktuális tanulói teljesítmény miben jobb, több máris a megelőzőnél, s az esetleges hiányok miként korrigálhatóak a későbbiekben.

Értékelési elvek

Valamennyi tantárgyat érdemjeggyel értékelünk 1-5-ig terjedő skálán

- a./ a közismereti tárgyaknál a tudás tárgyilagos mérése kerül előtérbe, annak mélysége, megbízhatósága.
- b./ a készségtárgyaknál a hozzáállás, az igyekezet, a fejlődés.
- c./ Fontos a tanulói munka értékelésén kívül a közösségi munka értékelése:
- az osztályközösségért végzett munka
  - a kulturális munka
  - a szervezeti élettel kapcsolatos munka, az egész iskolai életre kiható tevékenység

9.3. A magatartás és szorgalom értékelésének elvei

A tanuló *magatartásának* megítélésében alapvetően a felnőttekhez és a diáktársakhoz, a közösséghez és a közvetlen környezetéhez való viszonyát vizsgáljuk. Az értékelés fejlődéscentrikus, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő. A hanyag szorgalmú tanuló magatartása nem lehet példás. Az igazolatlanul mulasztott órák száma is döntő, az igazolatlanul mulasztott tanuló magatartása nem lehet példás. A vállalt feladatainak elvégzése is figyelembe veendő. Az iskolai rendezvényeken tanúsított aktivizálása, viselkedése is mérvadó.

A *szorgalom* értékelésében alapvető a tanuláshoz, munkához való viszonyulás és kötelességtudat. Figyelembe vesszük a tananyag elsajátításáért végzett munkát, a tanítási órákon mutatott aktivitást. Az eredményekért végzett munka intenzitását, rendszerességét, pontosságát, a képességek és lehetőségek közötti összhangot. A tanulmányi versenyeken való szereplést és az elért eredményt. Az önmaga művelődésére irányuló törekvést.

A magatartás és szorgalom értékelése az osztályközösségen belül rendszeresen történik. Az egyéni önértékelést, a társak véleményének meghallgatása után osztályfőnök egészíti ki a nevelői jelzések és saját megfigyelése alapján. Összegző értékelésre évente kétszer kerül sor. Az értékelés eredménye a nevelőtestület döntése alapján félévkor 2-5-ig terjedő skálán a Krétába, tanév végén szavakkal a bizonyítványba kerül.

Magatartás értékelése

- Ha a tanulónak 1-3 igazolatlan órája van, magatartása csak „jó”,
- ha 4-8 igazolatlan órája van, magatartása csak „változó”,
- ha 9-nél több igazolatlan órája van, magatartása csak „rossz” lehet.
- Példás:
  - Nem vesz részt rendbontásban, a tanórák alatt példamutatóan viselkedik
  - Udvarias, szépen beszél (szép, magyar beszéd)
  - Óvja az iskolai környezetet
  - Önként végez közösségi munkát
  - Betartja az együttélés szabályait felnőttekkel, tanáraival és társaival szemben
- Jó:
  - Nem kezdeményez rendbontást, tanórán jó
  - Nem idéz elő balesetveszélyes helyzetet
  - Kérésre végez közösségi munkát
  - Általában udvarias
- Változó:
  - Rendbontásban vesz részt
  - Nem vigyáz társaira
  - Saját egyéni érdekeit tartja szem előtt
  - Az udvariassági szabályokat kevéssé tartja meg

- Rossz:
  - Súlyos rendbontást kezdeményez
  - Balesetet okoz
  - Iskolánkra szégyent hoz
  - Az iskola értékeit szándékosan rongálja, nem tartja be az udvariasság elemi szabályait sem
  - Magatartásával rendszeresen zavarja az órákat.

Ha a tanulónál az igazolatlan órák mind az első félévre vonatkoznak, év végi jegye lehet eggyel jobb. Ha a tanuló az első félévben súlyos vétséget követett el, akkor év végi magatartás jegye kivételes esetben lehet eggyel jobb.

Szorgalom értékelése

Alapelv: a kiemelkedő sportteljesítményeket a szorgalom osztályzat megállapításánál vesszük figyelembe.

- Példás:
  - Aktívan részt vesz a tanórai munkában
  - Felkészülése igényes, rendszeres
  - Segíti társait
- Jó:
  - Részt vesz a tanári munkában
  - Felkészültsége nem mindig teljes
  - Tanulmányi eredménye jó, de nem tükrözi képességeinek maximumát
- Változó:
  - Alkalmasszerűen vesz részt a tanórai munkában
  - Felkészülése rendszertelen
  - Nem aktív, és van elégtelen tantárgyi osztályzata
- Hanyag:
  - Több tantárgyból van elégtelen osztályzata
  - A tanórai munkában nem vesz részt
  - Felkészületlen
  - Felszerelése hiányos, rendetlen
  - Képességeihez képest a teljesítménye messze elmarad

9.4. A tanuló jutalmazásával kapcsolatos elvek

Azt a tanulót, aki *tanulmányi munkáját* képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki *kitartó szorgalmat* vagy *példamutató közösségi magatartást* tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza. Egy jutalmazási formából – kivéve az igazgatói dicséretet – legfeljebb három adható.

Az iskola ezen túlmenően jutalmazza azt a tanulót, aki:

- eredményes *kulturális* tevékenységet folytat
- kimagasló *sportteljesítményt* nyújt
- a közösségi életben tartósan jó *szervező* és *irányító* tevékenységet végez

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget *csoporthoz dicséretben* és *jutalomban* lehet részesíteni.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári
- osztályfőnöki

- igazgatói
- nevelőtestületi

Kitűnő tanulmányi eredmény esetén járó elismerés: oklevél, könyvjutalom, közösség előtti dicséret

Szaktanári dicséret adható kimagasló tantárgyi teljesítményekért, mint:

- iskolai tanulmányi verseny 1-3. helyezett
- versmondó versenyeken való sikeres részvétel
- sportteljesítmények (házi, városi, körzeti versenyek)
- szakköri tevékenység
- sikeres pályázatok iskolán belül
- rajzpályázat
- Kazinczy szépkiejtési verseny helyezése
- Helyesíró verseny
- Rendszeres, színvonalas énekkari munka

Osztályfőnöki dicséretet érdemel:

- az osztályban végzett kiemelkedő munka
- iskoláért végzett közösségi munka
- az iskolai ünnepélyeken való kiemelkedő szereplés
- megyei versenyeken elért 4-6. helyezés
- országos versenyek 21-30. helyezés
- diákönkormányzati kiemelkedő munka

Igazgatói dicséret jár:

- megyei versenyek 1-3. helyezettjének
- országos versenyek 1-20. helyezettjének
- többszöri alkalommal történő, az iskoláért végzett kiemelkedő közösségi munkáért
- megyei és városi rendezvényeken iskolánkat képviselő csoportban végzett munka (nemzeti és nemzetiségi ünnepeink városi és megyei rendezvényei, pedagógusnap, kulturális- és sportrendezvények)

Nevelőtestületi dicséretet kap, aki:

- 5 tantárgyból dicséretes jeles érdemjegyet szerez év végén.
- 4-5 éven át jeles tanulmányi eredményt elért, példás magatartású és szorgalmú tanuló (egész iskolaközösség előtti elismerés, díszoklevél)

Az egész évben kiemelkedő munkát végző tanulók tantárgyi dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. A tanulók szorgalmukért, magatartásukért, kiemelkedő tanulmányi eredményükért a *tanév végén könyvvel és oklevéllel jutalmazhatók*. Évente kiosztjuk az Év sportolója – Kupát.

A jutalmak odaítéléséről – a pedagógusok és az osztályközösség javaslatának meghallgatása után – az osztályfőnök dönt. A jutalmazásra a diákönkormányzat is javaslatot tehet.

Könyvjutalom:

- kitűnő vagy legalább 4,5 (előkészítő évben legalább 4,7) tanulmányi eredményért;
- az osztályközösségekben végzett folyamatos, kiemelkedő munkáért;
- valamely sportágban elért kiemelkedő sporteredményért.

Oklevél:

- valamely tantárgyból kiemelkedő tanulmányi eredményért;
- sporteredményekért
- hiányzásmentességért.

„Az iskola legeredményesebb móri tanulója” címet a Móri Önkormányzat képviselője a tanévzáró ünnepélyen adja át a tantestület által felterjesztett tanulónak.

„Az iskola legeredményesebb nem móri tanulója” címet „A Harmadik Évezredért” Alapítvány adományozza a tantestület javaslatára egy kiemelkedő teljesítményű tanulónak.

Év sportolója – Kupa:

- a legeredményesebb sportoló.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a *tanévzáró ünnepélyen*, az iskola közössége előtt *nyilvánosan* veszi át. A kiemelkedő eredményeket az intézmény képűségén, honlapján ki kell hirdetni.

Csoportos jutalmazási formák

Jutalomkirándulás, kulturális hozzájárulás (színház vagy kiállítás látogatásához)

10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Osztályon belül csoportba soroljuk a tanulókat matematikából, digitális kultúrából és gépirásból vagy névsor szerint vagy a nyelvi bontásnak megfelelően. A nyelvi bontás a tanulók teljesítménye és/vagy a szaktanár javaslata alapján történik. Emelt órákra és egyéb foglalkozásokra a jelentkezés alapján kerülnek csoportba a tanulók. Emelt órák esetében, az emelt szintű érettségi vizsgákra történő felkészítéshez, a kötelező érettségi tantárgyakból már 1 főtől is elindítjuk az adott felkészítést. Osztályon belül csoportba soroljuk a tanulókat matematikából a 8. év végi érdemjegy és a központi felvételi eredménye alapján.

11. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag (nem nemzetiséghez tartozó tanulók részére)

Móron és környékén alapvetően három nemzetiség él: német, roma, szlovák, melyből a német domináns. Településünkön jelenleg Cigány és Német Nemzetiségi Önkormányzat működik. Több hagyományőrző csoport (énekkar, táncsoport, nyugdíjas klub) végzi lelkesen munkáját, sváb helytörténeti kutatás és kiállítás is található városunkban. Szlovák tájház Bakonycsernyén nyílt, s bár jelentős etnikum a roma, ezen kisebbség hagyományaival hasonló formában nem ismerkedhetünk. A magyar cigányságról azonban oktató videóanyag, ill. ma már az internet és a digitális tábla segítségével elegendő ismerethez juthatunk.

A 9. évfolyamon nemzetiségi múzeumpedagógiai foglalkozáson veszünk részt vagy helyi hagyományőrzőket hívunk a tanév végén (vagy a német kitelepítés vagy a holocaust emléknapján) történelemórára.

A 10. évfolyamon tananyagunk része a török kor utáni népesség és az etnikai összetétel változása, ezt Móron és környékén bemutatjuk, tanári és/vagy tanulói előadás formájában.

A 11. évfolyamon szintén hangsúlyozott kérdés Magyarország nemzetiségi térképe és annak változása. Lehetőség szerint meghívunk egy-egy idősebb hely- vagy környékbeli történelemórára, hogy ő beszéljen saját népéről, annak történelméről, kultúrájáról.

A gimnázium befejező évében már az etika, magyar irodalom és egyéb órákon, Móri Bornapokon stb. szerzett ismeretek, tapasztalatok alapján összegezzük tudásunkat, erősíthetjük az együttélők közös tudatát, amit az osztályközösség összetétele élő példaként is igazolhat.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag a történelem tantárgy oktatása közben, beépülve jelenik meg. Az érettségi témakörök között is szerepel a helyi nemzetiségi kultúra, mely foglalkozik a településen élő nemzetiségek történelmével és szokásaival is egyaránt. lehetőséget biztosítunk a helyi Tájházzal megtekintésére és részt veszünk olyan kulturális programokon is (pl.: Móri Bornapok), melyek szorosan kapcsolódnak a helyi nemzetiségi kultúrához

12. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az egészségnevelésben és a környezeti nevelésben az iskolának és a családnak kiemelt szerepe van. *Jövőképzésünk*, hogy az iskola diákjai környezettudatos állampolgárokká váljanak, és helytálljanak a társadalomban; ezért környezettudatos, környezetkímélő, takarékos magatartást, a természet és a környezet szeretetét, védelmét, és az egészséges életmód igényét kell kialakítani tanítványainkban.

Rövid távú céljaink: kirándulások szervezése és lebonyolítása, drogprevenációs program, osztályfőnöki órák környezetvédelmi témákban, a mindennapi élet környezeti problémáinak megjelenítése a tanítási órákon, rendszeres szemétyűjtési akció szervezése, valamint a természetvédelmi és környezetvédelmi versenyekre való felkészítés.

Feladatunk, hogy segítsük a bioszféra és a biológiai sokféleség (diverzitás) megőrzését.

A környezeti nevelésnek az oktatás és nevelés valamennyi területén meg kell jelennie. Célunk a tantárgyak közötti integráció erősítése, az iskola tisztaságának javítása, a hulladék mennyiségének a csökkentése, valamint takarékoskodás vízzel és villannyal.

Osztályfőnöki órák keretein belül évfolyamonként felfelé bővítve a témát, az életkori sajátosságoknak megfelelően foglalkozzanak a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószereszedés által okozott problémákkal, a drogok veszélyeivel. Fontos felhívni a figyelmet az egészségre káros hatásaikra, a személyiség fejlődését romboló szerepükre. Tudatosítjuk a tanulóknál az egészséges táplálkozás, a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés, az AIDS prevenció, a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat), a személyi higiéné, a környezeti ártalmak, a mindennapos testmozgás és a helyes testtartás fontosságát. Kiemelt figyelmet kell fordítani a bántalmazás, az iskolai erőszak, lelki problémák megelőzésére, valamint az elsősegélynyújtás és a baleset-megelőzés területeire. Évkezdéskor balesetvédelmi és tűzvédelmi oktatásban részesül minden tanuló.

Tantárgyi keretben elsősorban a következő tantárgyaknál jelenik meg az egészségnevelés:

Biológia: légzés, egészséges táplálkozás, drogok (idegrendszer)

Kémia: szteroidok, vitaminok, gyógyszerek, egészséges táplálkozás

Idegen nyelvek: egészséges táplálkozás; a táplálkozás kiegészítői; civilizációs betegségek

Testnevelés: jó testtartást elősegítő, hanyag tartást megelőző, mozgatórendszert karbantartó gyakorlatok; rostokban, vitaminokban, ásványi anyagokban és nyomelemekben gazdag étrend fontosságának hangsúlyozása

Iskolai programok keretében

- A tanulók mindennapi testedzését biztosítjuk.
- Hagyomány iskolánkban, hogy ősszel túrát szervezünk, amelyen tanárok és tanulók különböző akadályok teljesítésével mérhetik össze erejüket.
- Egészségfejlesztő szemelvény, egészségfejlesztő irodalomtár áll rendelkezésre a könyvtárban.
- Tanulóink aktívan részt vesznek a tanulmányi kirándulások és/vagy osztálykirándulások tervezésében és szervezésében.
- A 10. és 12. osztályos tanulókat iskola-egészségügyi szolgálat keretében vizsgálja az iskolaorvos. A tanulók rendszeresen részt vesznek fizikális- és szűrővizsgálatokon. A fizikális vizsgálatok körébe tartozik a magasság, testsúly, vérnyomás mérése, szív működés, bőr ellenőrzése; a hanyagtartás, gerincferdülés, mellkasdeformitás, lúdtalp felismerése. A szűrővizsgálatok feladata a gyengénlátás, szintévesztés, hallássérülés, anyagcserezavar kiszűrése és a tanuló megfelelő szakorvoshoz való irányítása.
- Az iskola minden tanulója évente fogászati vizsgálaton vesz részt.

Az egészségnevelésben és a környezeti nevelésben figyelembe vesszük az iskola-egészségügyi szolgálat és az iskolapszichológus véleményét.

13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A nevelés-oktatási folyamat két alapvető szereplője, a pedagógus, a gyerekek, és a tanulók egyenrangú félként vesznek részt a nevelés-oktatás folyamatában. Az egyenlő esélyek biztosításával, az esetleges hátrányok kompenzálásával segítjük tanulóink személyes hatékonyságának és eredményességének fejlesztését. A helyi sajátosságok figyelembevételével minden tanév elején

felmérjük a korrepetálásra, felzárkóztatásra való igényt minden tantárgy tekintetében. Abban az esetben, ha tanév közben csatlakozik be egy új tanuló, számára is azonnal megkezdjük a felzárkóztatást és teljes mértékben felkészítjük a különbözeti vizsgára. Állandó és szoros együttműködésben vagyunk a Fejér Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Móri Tagintézményével valamint a Móri Gárdonyi Géza, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményével is. Szakembereik segítségével folyamatosan szervezzük és biztosítjuk a fejlesztő órákat. Tanórák keretein belül tekintettel vagyunk az egyéni megsegítésre is. Integrálva differenciálunk a tanórákon: ha a szükség megkívánja fejlesztő, korrepetáló, felzárkóztató munkát végzünk, ha pedig a tanuló tehetsége a plusz feladatokat kívánja meg, akkor az érdekében egyéb, kiegészítő feladatokkal, akár tanórán kívül is készülnek a pedagógusok. Folyamatosan vállaljuk a versenyekre való felkészítést is. Tanulóink kiemelkedő eredményeket érnek el a magyar irodalom és a történelem valamint az angol nyelv területén. Az intézmény nem rendelkezik saját fejlesztő pedagógussal, ennek ellenére mindent megtesznek a pedagógusok, hogy a tapasztalataikra és az állandó szakmai kommunikációra támaszkodva segítsék iskolánk tanulóit a haladásban, a fejlődésben. A móri Szociális Alapszolgáltatási Központ szakembereivel is rendszeres a kapcsolattartás. Szociális segítőjük ügyeleti napot tart minden hét szerdáján az iskolában, amikor a tanulók szükség esetén megkereshetik és segítséget kérhetnek. Pedagógusaink is folyamatosan felkérjük a szociális segítő különböző érzékenyítő órák/foglalkozások megtartására. Ez a fajta együttműködés az ifjúságvédelmi felelős munkáját is segíti, de még nagyobb támogatást ad a pedagógusoknak, osztályfőnököknek, osztály- és iskolaközösségnek is. A Központ munkatársaival a hátrányos helyzetű és/vagy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók támogatását és megsegítését is tudjuk folyamatosan kezelni, biztosítani. Nagy segítséget jelent a havi szakmaközi megbeszélés is, ahol a tapasztalatcsere számos esetben megkönnyítette a kollégák gyermekvédelmi/ifjúságvédelmi munkáját.

14. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanulók továbbhaladásáról a *nevelőtestület* dönt.
- 1-5-ig érdemjeggyel folyik a rendszeres évközi, ugyanilyen skálájú *félévi* és *év végi* osztályzat a periódus során szerzett folyamatos értékelések alapján kialakított *szaktanári vélemény* után minden tantárgyból *minimum elégséges* szintű teljesítmény szükséges a felsőbb évfolyamra lépéshez.
- Az 1, 2 vagy 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott tanuló számára biztosítjuk a javítóvizsga lehetőségét.
- Az elégtelen osztályzato(ka)t kapott tanuló(k) sikeres javítóvizsga (javítóvizsgák) után léphet(nek) felsőbb osztályba, ha mindegyik, vagy csak valamelyik értékelés elmarasztaló, úgy évisméltéssel folytathatja tanulmányait.
- A más iskolából érkezők *különbözeti vizsgát*, az egyéni tanrendű tanulók és a törvényben megengedettnél többet mulasztók *osztályozóvizsgát* tehetnek, ennek sikerétől függ a továbbhaladásuk. Minden tantárgy esetében az osztályozóvizsga ugyanúgy írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll, ahogy a tantárgy érettségi vizsga leírása azt tartalmazza. A törvényben megengedettnél többet mulasztók osztályozóvizsgájának engedélyéhez a nevelőtestület egyetértő véleménye szükséges.
- Nevelőtestületen kívüli személy(ek) véleménye is mérlegelendő a tanulmányi-, kulturális-, sportversenyeken elért teljesítmények értékelése esetén.

15. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Az iskola tárgyi feltételei jók: 10 tantermes, tornateremmel, melegítőkonyhával, étkezővel ellátott, lapos tetejű épület. Komfortfokozata teljes, távhőszolgáltatással fűtünk.

A tíz tanteremből kettő 20-20 számítógéppel ellátott szaktanterem.

Hat tanteremben digitális tábla, egy tanteremben digitális panel áll a tanítás szolgálatában, és a könyvtárat is felszereltük a 2 számítógéppel, amely itt is lehetővé teszi az internet-hozzáférést.

Iskolánkban stúdió is működik a megfelelő felszereléssel: keverőpult, mikrofonok és állványok, erősítők segítik ezt a munkát. Az osztálytermekben elhelyezett hangszórókon keresztül a stúdió adása minden teremben fogható.

Az iskolánkban az internet minden számítógépen elérhető. Így van ez az igazgatói, helyettesi, iskolatitkári irodában és a tanári szobában is. A hivatali helyiségekben a számítógépek mellett nyomtatók is vannak, valamint a térkép szobában, az iskolatitkári szobában fénymásoló is üzemel.

A tantermeket 8 szertár egészíti ki, ezek felszerelését folyamatosan cseréljük illetve bővítjük.

Az iskola bútorzatát fokozatosan cseréljük. Összességében a tárgyi feltételek megfelelnek a Pedagógiai programban megjelölt sajátos célkitűzéseknek.

A tantárgyak tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzékét a 1. számú melléklet tartalmazza.

16. Könyvtár-pedagógiai program

Bevezetés

Az iskolai könyvtár célja elsősorban az oktató-nevelőmunka megtámogatása, továbbá, hogy segítse a személyiség aktivitását, sokoldalú, differenciált képzését az önkészség kialakításával, az önképzés eszközeinek elsajátításával. Célja még a közösségfejlesztés, az érzékenyítés és az olvasás fontosságának kiemelése, az olvasás megszerettetése, valamint beépítése a mindennapokba.

Célja továbbá, hogy lehetővé tegye a csoportos és egyéni munkát, tehát a tanulás helyszínévé, ideális esetben tanulási forrásközpontként is működjön, megteremtse egyfajta tanulási környezetet és biztosítsa az információhoz való hozzájutást.

Fontosnak tartjuk, hogy az iskolai könyvtár barátságos légkörével, felszerelésével és könyvtári szolgáltatásaival egyfajta találkozási pontot jelentsen mind a diákok, mind a tanárok számára és könyvtári szolgáltatásai vonzóak legyenek az olvasók számára. Az iskolai könyvtár közösségi tér, ilyen értelemben a szabadidő kulturált eltöltésének színtere. Ennek értelmében teret biztosítunk vetélkedők, beszélgetések megtartására, projektfeladatok együttes kidolgozására és egyéb csendes, mások munkáját nem zavaró társasjátékokra.

Az iskolai könyvtár az esélyegyenlőség megteremtésének is helyszíne, amennyiben minden tanuló által elérhető állományával áll az információt keresők rendelkezésére. A könyvtár-pedagógia minden tudományterülettel – ill. az azt oktató tantárggyal – kapcsolatba hozható, hiszen mindegyik a tanítási-tanulási folyamat által lehet a tartalma. Ennek megfelelően fontos, hogy a könyvtár-pedagógia helyet kapjon más tárgyakban is mint egy lehetséges oktatási módszer és eszköz.

Működési és személyi feltételek

Iskolánk könyvtára az intézmény első emeletén található, mely egyszerre 20 főt képes befogadni. A könyvtár vezetését egy főállású könyvtáros látja el. A könyvek bevételezése, feldolgozása a Szirén rendszerben történik.

Könyvtárhasználati kompetenciák kialakítása

A tanulók ismerjék a különböző könyvtártípusok szerepét, feladatát. Ismerjék és használják környezetük könyvtárainak a szolgáltatásait. Tudják elkülöníteni területi, tudományos, szakmai vagy más szempontok alapján a könyvtárakat, felhasználóként a szolgáltatások oldaláról legyenek képesek kiválasztani a számukra megfelelőket, ismerjék ezeknek a könyvtáraknak az elérhetőségét. Ismerjék föl az információs központok, adatbankok jelentőségét. Megadott szempontok alapján tudjanak ismereteket meríteni a hagyományos és digitális dokumentumokból, ismerjék az adatok pontos lejegyzésének szabályait, az idézés, hivatkozás szabályait. Tudják, hogy az új technológiákon alapuló informatikai eszközök kibővítik a hagyományos könyvtári tájékoztatás, tájékozódás kereteit. Szerezzenek ismereteket, ill. tapasztalatokat az elektronikus információhordozók használatában. Tudjanak különbséget tenni az információkereső nyelvek között, és tudják segítségükkel keresési szempontjaikat megfogalmazni. Tegyenek különbséget a dokumentumok között a használhatóság szempontjából. Tudjanak a könyvtári tájékoztató segédeszközök segítségével tudatosan keresni, válogatni. Tudják megnevezni azokat a dokumentumfajtákat, amelyek a feladat jellegének

megfelelnek. Használják azokat az eszközöket, amelyek a tematikus anyaggyűjtést segítik. A részismeretek gyűjtésén kívül az áttekintésre is legyenek képesek. A megszerzett információkkal legyenek képesek különböző gondolati műveletek elvégzésére. Tudjanak elmondani tanulságokat a sikertelen útkeresésről is!

Fejlesztési területek, módszertani alapelvek, kulcskompetenciák (NAT)

- A személyiség fejlesztése,
- önművelésre nevelés,
- önálló ismeretszerzésre nevelés,
- könyvtárhasználóvá nevelés,
- olvasóvá nevelés, olvasásfejlesztés.
- Információs műveltség kialakítása,
- a könyvtári rendszer szolgáltatásainak megismertetése,
- tájékoztató segédletek használatának elsajátítása (megfelelő eszközök megtalálása),
- a könyvtári dokumentumok használatához szükséges tudás megalapozása,
- az információ megszerzésének, értékelésének, szelektálásának és felhasználásának készségének fejlesztése,
- problémamegoldás, mely egyben a tanulási technikák alkalmazásának összetevője is.

Ismeretkörök

Az új NAT-ban fellelhető könyvtári tartalmak négy csoportba sorolhatók:

- Információs társadalom és a könyvtárak
- Információforrások, hagyományos és digitális dokumentumok
- Információkeresés, könyvtári tájékozódás
- A szellemi munka technikája, szövegértés, rendszerezés

A helyi adottságok határozzák meg a könyvtárban dolgozók tevékenységét, és a tanulóktól elvárható könyvtárhasználati követelményeket.

Részletek a témakörökön belül

a) Információs társadalom, könyvtárak

A tömegkommunikáció

- befolyásoló eszközei, céljai és hatása
- fogalma, típusai és funkciói;
- hatása a gondolkodásra és a nyelvre
- a médiafüggőség, a virtuális valóság veszélyei
- a tájékozódás
- sokféle ismerettel és ismerethordozóval találkozhatnak.

A könyvtár fogalma, a könyvtárhasználat szabályai; a könyvtárak típusai, a könyvtári és egyéb információs rendszerek, a tömegkommunikáció és történetük; könyvtári szolgáltatások és igénybevételük módja, feltétele; a könyvtárak funkcionális terei, állományrészei, raktári rendje, szakrend.

b) Információforrások, hagyományos és digitális dokumentumok

Az információ, az információhordozó és a dokumentum fogalma, típusai, felosztása. A dokumentumok tartalmi és formai megismerése s az ezzel kapcsolatos technikák. Az egyes dokumentumtípusok formai, tartalmi jellemzői, részei, használatuk módja, célja, egymáshoz való viszonyuk, történetük (könyv, időszaki kiadvány, audiovizuális és számítógéppel olvasható dokumentumok). A dokumentumok tartalmi csoportjai, műfajai, a segédkönyvek típusai, használatuk; az információk egy adott dokumentumban való megtalálásának lépései.

c) Információkeresés. A könyvtári tájékoztatás-tájékozódás eszközei:

- a tájékoztatás direkt (kézikönyvek, kézikönyvtár) és indirekt (katalógusok, bibliográfiák) eszközeinek használata
- tájékozódás, a megfelelő információhordozók, források megtalálásának módja.

d) Információfeldolgozás: „A szellemi munka technikája”

- a különböző forrásokból szerzett információk feldolgozásának, alkalmazásának, újra alkalmazásának ismeretei
- Információfeldolgozás: kulcsszó, lényegkiemelés, jegyzetelés, cédulázás, vázlatkészítés, szövegalkotás, beszámoló
- Hivatkozás, irodalomjegyzék készítése (etikai és jogi vonatkozások is)
- Önképzés, tanulási technikák; gyűjtőmunka, irodalomkutatás lépései, módszerei
- Projektmunka. Problémamegoldás, kutatás; a talált, kapott információk, források értékelése, szelektálása, összehasonlítása; problémamegoldás a könyvtár eszközeivel
- Alkotás, szellemi termék létrehozása, szövegértés, rendszerezés.

Tanulói tevékenységek

- szaktárgyi tematikus gyűjtőmunka – egyéni, vagy csoportos
- irodalom-, illetve forrásjegyzék összeállítása megadott témához
- kiselőadás tartása, vagy írásbeli beszámoló készítése egy-egy több tantárgyat érintő problémáról
- egy-egy neves kutató, író, művész életének feldolgozása könyvtári dokumentumok segítségével
- sajtófigyelés aktuális társadalmi problémákról

Könyvtárhasználat**9-12.évfolyam**

Nagy könyvtári katalógusok és információs rendszerek használata. Eligazodás a bibliográfiákban, recenziókban, annotációkban. Irodalomjegyzékek, bibliográfiák összeállítása. A fakultációkhoz kapcsolódóan: az adott témát felölelő legfontosabb információs források (könyvtárak, internetes katalógusok, internetes adattárak elérhetősége, használata. Szelekció az információk között. A források alkotó felhasználására való képesség kialakítása. A különféle dokumentumokból megszerezhető önálló ismeretszerzés képességének kialakítása és gyakoroltatása. A könyvtári rendszer és típusok ismertetése.

9. évfolyam

- Tájékozódás a könyvtárban: helyismeret, a könyvtár rendje, könyvtári házirend, a szolgáltatások ismertetése. A könyvtár részei: szépirodalom – szakirodalom, a könyvtári betűrend
- A rendszerezés igénye, módjai, könyvtártörténet

10. évfolyam

- Hogyan tájékozódjunk a információk sokaságában? 1. rész (bibliográfiák, könyvtári katalógusok, adatbázisok, szövegek gyűjtése, jegyzetelési technikák, anyaggyűjtés)
- Gyakorlati munka: egy házi dolgozat bibliográfiájának szabályos összeállítása

11. évfolyam:

- Hogyan tájékozódjunk az információk sokaságában? 2. rész (bibliográfiák, könyvtári katalógusok, adatbázisok)
- Ajánló és referens-bibliográfiák összeállítása

12. évfolyam

- A rendszeres könyvtárhasználat technikájának kialakítása, ami elkerülhetetlen az élethosszig tartó tanulás képességének kialakításában.
- A kötelező, valamint a választott felvételi tárgyak legfontosabb kézikönyvei, internetes adatbázisai, könyvtárai.

A könyvtárhasználati órák

A tantervbe illesztett könyvtárhasználati órák helyszíne az iskolai könyvtár. A könyvtárhasználati órák a magyar nyelv és irodalom, valamint a digitális kultúra tantárgy keretében valósulnak meg. A magyar nyelv és irodalom tantárgy keretében évente minimum 2 könyvtárhasználati órát tart a könyvtárostanár. A digitális kultúra tárgy keretében a belépő osztályokban évente 2 óra a könyvtárhasználaton. Kérésre a könyvtáros(tanár) bármilyen tárgyból előkészíti a szaktanár által megtartott könyvtárhasználati órát, valamint ezek lebonyolításában segédkezik. A tantárgyi versenyekben, az iskolai tevékenységekben a könyvtár a maga lehetőségeivel részt vállal. Előzetes megbeszélés alapján a könyvtárostanár kérésre más szaktárgy óráján is a szaktárgynak megfelelő információs ismereteket előadja.

ZÁRÓ DOKUMENTUMOK

1. A pedagógiai program megvalósításának feltételei

Tárgyi, infrastrukturális feltételeink adottak a pedagógiai program megvalósulásához.

Az iskolaépület állapota sok szempontból kifogásolható. A Móri Táncsics Mihály Gimnázium mint ingatlan a Móri Városi Önkormányzat tulajdonában áll. Az épület 1962-63-ban épült. Azóta az épület tetőszigetelése, a fűtésrendszer korszerűsítése, a radiátorok cseréje és a futballpálya aszfaltozása mint nagyobb beruházás, javítás valósult meg.

2015-ben sor került a nyílászárók cseréjére, az épület hőszigetelésére, újravakolására. 2019-ben a fűtés korszerűsítése mellett napelemek kerültek az épület tetejére.

Sürgősen felújításra szorul a padlózat és a villamos energia hálózat. Az akadálymentesítést is meg kell oldanunk.

Az épület belső tereit folyamatosan, a megadott költségkeretek között karbantartjuk, az éves higiéniai meszeléseket elvégezzük. Mivel a belvíz ezen a területen magas, az alagsorban levő helyiségek alapjait zúzott kővel, sóderral megemeltük. Csapadékosabb időben így is gond a felgyülemlett víz elvezetése. Az épület falai köré betonjárdát építettünk, hogy a csapadék ne mossa az épület alapját.

A pedagógiai programunk megvalósításához szükséges *szakmai* felkészültség megvan. *Személyi* feltételeink javításán folyamatosan dolgozunk.

A gondok enyhítése érdekében igyekszünk *továbbképzési* tervünket úgy alakítani, hogy a szakos ellátás igényeinek megfeleljünk. A továbbtanulás, átképzés, továbbképzés fő szempontja az iskolai oktatás stratégiai tervének való valamilyen szintű megfelelés. A minőségi oktatás, a 21. század új elvárásai és kihívásai megkövetelik a humán erőforrás módszertani kultúrájának fejlesztését, az ilyen irányú továbbképzéseket is támogatjuk.

2. A pedagógiai program érvényessége

Ez a helyi tantervet is tartalmazó pedagógiai program a 2001-ben, 2004-ben, 2008-ban, 2011-ben, 2013-ban, 2015-ben, 2017-ben, 2020-ban, 2022-ben, majd 2023-ban elfogadott pedagógiai program *módosítása*.

A CXC/2011. 26. § (1) értelmében „*a pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá.*”

CXC/2011. 26. § (5) értelmében „*az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be.*”

A módosított pedagógiai program (mely a megváltoztatott helyi tantervet is tartalmazza) bevezetésének időpontja: *2024. szeptember 1.*

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, minden tanév végén értékeli, ha szükséges, módosítja.

3. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető, az iskola honlapjáról letölthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő helyeken tekinthető meg:

- az iskola irattárában
- az iskola igazgatójánál
- az iskola könyvtárában.

4. A pedagógiai program elfogadásának dokumentumai**A Móri Táncsics Mihály Gimnázium/Táncsics-Mihály-Gymnasium Moor****PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA**

A Móri Táncsics Mihály Gimnázium/ Táncsics-Mihály-Gymnasium Moor pedagógiai programját, valamint annak mellékleteit az iskola **nevelőtestülete** a 2024. év június 28. napján tartott ülésén elfogadta.

Kelt: Mór, 2024. június 28.

.....
igazgató

A Móri Táncsics Mihály Gimnázium/Táncsics-Mihály-Gymnasium Moor**PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉLEMÉNYEZÉSE**

A Móri Táncsics Mihály Gimnázium/Táncsics-Mihály-Gymnasium Moor pedagógiai programját, valamint annak mellékleteit az iskolai **intézményi tanács** 2024. év június 28. napján tartott ülésén véleményezte, a benne foglaltakkal egyetértett és elfogadásra javasolta.

Kelt: Mór, 2024. június 28.

.....
intézményi tanács elnöke

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékéhez tartozó táblázatok

2. számú melléklet: Részletes tantárgyi programok NAT2020 (külön dokumentumok)

1. számú melléklet: A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékéhez tartozó táblázatok**A magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:**

Nyomtatott taneszközök	Tankönyvek Munkafüzetek Atlaszok Könyvtári állomány
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	Térképek, tablók
Audiovizuális taneszközök	
Interaktív taneszközök	
Egyéb	Térképállvány CD-lejátszó

A Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	Tankönyvek Munkafüzetek Atlaszok Könyvtári állomány
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	Térképek, falitablók
Audiovizuális taneszközök	
Interaktív taneszközök	
Egyéb	Térképállvány

A kémia tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	Tankönyvek Feladatgyűjtemény Szakkönyvek
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	
Audiovizuális taneszközök	
Interaktív taneszközök	
Egyéb	Nyomtatott grafika taneszközök: falitablák, periódusos rendszer Tanári demonstrációs eszközök: Atom-, molekula- modellek (kalotta, pálcika), kristálymodellek Demonstrációs kísérlethez szükséges eszközök (műszerek) Laboratóriumi felszerelések és eszközök Vegyszerek Tanulókísérleti eszközök

A digitális kultúra tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	Tankönyvek Segédletek Feladatgyűjtemények
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	Falitablák

	Szoftverek : Windows Office csomag
Audiovizuális taneszközök	
Egyéb	Számítógépek Lézer nyomtató Scanner Internet hozzáférés Helyi hálózati hozzáférés

A német nemzetiségi nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	Német nyelvű kötelező irodalom Lexikonok, szótárak Kézikönyvek
Auditív eszközök	Kazetták, hangjátékok
Vizuális taneszközök	Fóliák, térképek, plakátok
Audiovizuális taneszközök	Videofilmek Internet
Egyéb	CD magnó Video Televízió Könyvtár

A biológia tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	Tankönyvek Segédkönyvek Ismeretterjesztő könyvek Lexikonok Folyóiratok
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	Oktatótáblák
Audiovizuális taneszközök	
Interaktív taneszközök	
Egyéb	Laboratóriumi edények Mikroszkópok Emberi csontváz

A földrajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	Tankönyvek Segédkönyvek Ismeretterjesztő könyvek Lexikonok Folyóiratok
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	
Audiovizuális taneszközök	
Interaktív taneszközök	
Egyéb	Mikroszkópok Térképek Kőzet és ásvány gyűjtemények

Az ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	Tankönyvek, segédkönyvek
Auditív eszközök	Hanglemezsorozat a gimnáziumok számára
Vizuális taneszközök	A nagy zeneszerzők képsorozat
Audiovizuális taneszközök	
Interaktív taneszközök	
Egyéb	Pianínó HIFI-torony CD-lejátszó

A vizuális kultúra, művészetek tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	Tankönyvek Segédkönyvek Albumok
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	Reprodukciók, faliképek Videofilmek, sorozatok
Audiovizuális taneszközök	Videofilmek
Egyéb	Festékek: (tempera, üveg, textil)

A matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	Tankönyvek, transzparensok, fóliák, Függvénytáblázatok Feladatgyűjtemények, Szakkönyvek, tanári segédkönyvek
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	Térgeometriai modellek Műanyag testek
Audiovizuális taneszközök	
Interaktív taneszközök	
Egyéb	Szerkesztőeszközök (táblai)

A fizika tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	Tankönyvek, transzparensok, fóliák, Függvénytáblázatok Feladatgyűjtemények, Szakkönyvek, tanári segédkönyvek
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	
Audiovizuális taneszközök	
Interaktív taneszközök	
Egyéb	Mechanikai demonstrációs készlet Optikai készlet Hartl korong Hőtani készlet (tanulókísérleti) Van de Graff generátor Teljesítménygenerátor Egyenirányító

Az idegen nyelvek tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	Tankönyvek, nyelvtankönyvek, angol, német nyelvű novellák, regények, kétnyelvű és egynyelvű szótárak Számítógépes szakszótár Módszertani szakirodalom Nyelvvizsgára felkészítő tankönyvek
Auditív eszközök	CD-k a tankönyvcsaládokhoz CD-k a kiejtés gyakorlására Szituációs hanganyagok Nyelvvizsgára előkészítő hanganyagok
Vizuális taneszközök	Nyelvtani táblázatok
Audiovizuális taneszközök	
Interaktív taneszközök	
Egyéb	Számítógép Magnó

Az utazás és turizmus tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	
Audiovizuális taneszközök	
Egyéb	

A testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	
Auditív eszközök	CD-s magnó
Vizuális taneszközök	
Audiovizuális taneszközök	
Egyéb	<i>Tornatermi felszerelések:</i> Bordásfal Tornapad Tornaszámoly Súlypontemelkedés mérő Ugródeszka <i>Tornaszerek:</i> Gyűrű Tornapad Felemáskorlát Párhuzamos korlát Tornaszőnyegek Svédszekrények Ugródomb <i>Kötelek:</i> Mászókötelek Ugrálókötelek <i>Sporthálók:</i> Kézilabda kapuháló Röplabdaháló Kosárlabda háló Asztalitenisz háló tartóval Labdatartó hálók

	Tollaslabda háló <i>Labdák:</i> Futball labda Teremfocilabda Kézilabda Kosárlabda Röplabda Medicinlabda Stuklabda <i>Ütők:</i> Tollasütők Pingpong ütők <i>Egyéb sporteszközök:</i> Magasugró mérce Magasugró léc Futógát Diszkosz Gerelyek Súlygolyók Mérőszalag Labdapumpa Stopperóra Pingpongasztal
--	--

A gépirás tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	Minden géphez, minden osztálynak iskolai gépirástankönyvek
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	
Audiovizuális taneszközök	
Egyéb	20 db számítógép a hozzátartozó monitorral és billentyűzettel Gépirás-oktató program Szövegszerkesztő program 1 db Robotron mechanikus írógép (szemléltető eszköz)

A közigazgatási ismeretek tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke:

Nyomtatott taneszközök	Tankönyvek, Módszertani szakirodalom
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	
Audiovizuális taneszközök	
Interaktív taneszközök	Interaktív tábla
Egyéb	Számítógép

A természettudomány tanítását segítő felszerelések és taneszközök jegyzéke

Nyomtatott taneszközök	Tankönyvek, Módszertani szakirodalom Lexikonok
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	szemléltető tárgyak, kísérleti eszközök

Audiovizuális taneszközök	DVD oktatófilmek
Interaktív taneszközök	Interaktív tábla
Egyéb	Számítógép mikroszkóp

A mozgókép-kultúra és médiaismeret tanítását segítőfelszerelések és taneszközök jegyzéke

Nyomtatott taneszközök	
Auditív eszközök	
Vizuális taneszközök	
Audiovizuális taneszközök	
Interaktív taneszközök	Interaktív tábla
Egyéb	laptopok

2. számú melléklet: Részletes tantárgyi programok NAT2020 (külön dokumentumok)